

gemeente
Neder-Betuwe

2^e Bestuursrapportage 2010

Opheusden, 1 september 2010

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	3
INLEIDING	7
OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE EN CONCLUSIES	10
RAPPORTAGE VOORTGANG UITVOERING PROGRAMMA'S.....	14
PROGRAMMA 1 - BESTUUR EN BURGER	14
PROGRAMMA 2 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	18
PROGRAMMA 3 - OPENBARE RUIMTE.....	22
PROGRAMMA 4 - ECONOMIE	28
PROGRAMMA 5 - SCHOLING EN VORMING	30
PROGRAMMA 6 - WELZIJN EN CULTUUR.....	36
PROGRAMMA 7 - ZORG, WERK EN INKOMEN	40
PROGRAMMA 8 - BOUWEN EN MILIEU	48
D. OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	56
R. OVERZICHT MUTATIES IN RESERVES	58
PARAGRAFEN	60
PARAGRAAF RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN.....	61
PARAGRAAF FINANCIERING	68
PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING.....	69
TOTAAL FINANCIËLE AFWIJKINGEN.....	76
FINANCIEEL RESULTAAT	76
VOORSTEL	76
BESLUITVORMING.....	78
BEGROTINGSWIJZIGING	79

gemeente
Neder-Betuwe

2^e Bestuursrapportage 2010

INLEIDING

INLEIDING

De tweede bestuursrapportage over het begrotingsjaar 2010 wordt u hierbij aangeboden.

De kolommen "Wat willen we bereiken" en "Wat gaan we daarvoor doen" zijn overgenomen uit de programmabegroting. In de kolom voortgang en analyse wordt aangegeven wat de stand van zaken is en of deze binnen de planning lopen. Bij de jaarrekening zal verantwoording worden gegeven in hoeverre de gestelde doelen zijn gerealiseerd.

De voortgang en de financiële ontwikkelingen vanaf de periode van vaststelling van de programmabegroting 2010 en de meerjarenraming 2011-2013 tot en met de maand juli 2010 zijn op programmaniveau in deze rapportage verwerkt. Zoals met u is afgesproken worden de afwijkingen betreffende de derde W-vraag "Wat mag het kosten" in een tabel weergegeven en daaronder voorzover de bedragen groter zijn dan € 25.000 kort toegelicht. Omdat aan het onderzoek 'staat van de gemeente' 2010 niet is deelgenomen zijn over 2010 geen gegevens beschikbaar. Bij de diverse prestatieindicatoren staat daarom: geen gegevens beschikbaar. Tenslotte volgt een samenvatting van de financiële afwijkingen, die per programma in de rapportage zijn vermeld.

De paragrafen worden conform afspraak met uw raad alleen in de begroting en de jaarrekening behandeld, tenzij er -tussentijds - bijzondere ontwikkelingen te melden zijn.

Agendering van deze bestuursrapportage zal plaatshebben voor de raadsvergadering van 7 oktober 2010 en de voorbereidende vergadering van 23 september 2010 a.s.

Deze bestuursrapportage loopt gedeeltelijk parallel aan de behandeling van de programmabegroting 2011 en meerjarenraming 2012-2014. Met betrekking tot de financiële effecten is de volgende werkwijze toegepast:

- Daar waar deze bestuursrapportage financiële effecten voor 2010 bevat, worden deze in een begrotingswijziging op de begroting 2010 verwerkt. Dit is begrotingswijziging 2010-5 die als bijlage bij deze bestuursrapportage is gevoegd.

De inrichting van de tussentijdse rapportages sluit aan bij de programma-indeling van de begroting.

Voor wat betreft de prestatie- en effectindicatoren, die in deze bestuursrapportage zijn opgenomen, moet vermeld worden dat er vanaf 2010 geen "Staat van de gemeente" meer samengesteld wordt. Het niet meer samenstellen van de "staat van de gemeente" heeft tot gevolg dat bepaalde benoemde prestatie- en effectindicatoren in de jaarrekening 2010 niet meer beschreven kunnen worden.

gemeente
Neder-Betuwe

2^e Bestuursrapportage 2010

OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE EN CONCLUSIE

OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE EN CONCLUSIES

Deze bestuursrapportage financieel vertaald

Na verwerking van de ontwikkelingen uit deze bestuursrapportage ziet de financiële positie er als volgt uit:

Overzicht Financiële Positie 2010-2015						
	Meerjarenraming					
	Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	€	€	€	€	€	€
PLANNING EN CONTROL CYCLUS 2010-2013						
Financiële positie 2010-2013						
op basis van aangeboden Programmabegroting 2010-2013	-579.450	-341.290	-136.571	61.896		
Vastgestelde begrotingwijzigingen 2010	13.249	-44.403	-78.404	-101.072		
op basis van aangeboden Programmabegroting 2010-2013 incl. begrotingswijzigingen	-566.201	-385.693	-214.975	-39.176		
Financiële doorwerking 1e Bestuursrapportage 2010	-138.507	-217.373	-13.536	-78.017		
Financiële positie 2010-2013 tot en met de 1e bestuursrapportage 2010	-704.708	-603.066	-228.511	-117.193		
Financiële doorwerking 2e Bestuursrapportage 2010	-11.910	478.872	-23.387	-40.932		
Financiële positie 2010-2013 inclusief 2e bestuursrapportage 2010	-716.618	-124.194	-251.898	-158.125	-160.000	-160.000
PLANNING EN CONTROL CYCLUS 2011-2014/2015						
Saldo Kadernota 2011-2014	0	340.020	165.412	484.776	978.790	1.407.083
Vorming buffer voor uitvoering coalitieprogramma 2010-2014	0	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
	-716.618	415.826	113.514	526.651	1.018.790	1.447.083
+ = tekort - = overschot						

Het saldo van de financiële positie (inclusief deze 2^e bestuursrapportage 2010) voor het jaar 2010 bedraagt € 716.618 voordelig.

De incidentele verbeteringen en verslechtingen van de financiële posities worden hoofdzakelijk veroorzaakt door:

Incidentele ontwikkelingen	Programma	2010	2011	2012	2013
Bijdrage Regionaal Archief Rivierenland	1	-133.000	0	0	0
achterstallige werkvoorraad archief	1	35.000	0	0	0
Wijkmanagement	1	-38.000	0	0	0
Stelpost kapitaallasten	1	50.000	0	0	0
Verkoop oud VLC	5	-1.121.990	0	0	0
Voordeel op kapitaallasten a.g.v. vertraging	5	-262.097	0	0	0
Voordeel op kapitaallasten a.g.v. vertraging	6	-82.383	0	0	0
Nationaal actieplan sport en bewegen (NASB)	6	54.618	0	0	0
Bibliotheek	6	-25.000	0	0	0
Urentoerekening grondexploitaties	8	300.000	0	0	0
Vrijval voorziening verliezen grondexploitaties	8	-121.000	0	0	0
Verkoop garages	8	-432.000	6.070	6.070	6.070
Verhogen voorziening verliezen grondexploitaties i.v.m. verwacht verlies Herenland West.	8	1.000.000	0	0	0
Uitkomsten junicirculaire 2010	D	-358.980	517.463	17.893	0
Algemene uitkering vorige jaren	D	-162.255	0	0	0
Vertraging extra algemene uitkering i.r.t. Detmarschool	D	114.651	0	0	0
Verkoop oud VLC	R	1.121.990	0	0	0
Verschillen < € 25.000 programma	1	27.477	85	0	0
Verschillen < € 25.000 programma	2	0	0	0	0
Verschillen < € 25.000 programma	3	0	0	0	0
Verschillen < € 25.000 programma	4	0	0	0	0
Verschillen < € 25.000 programma	5	0	0	0	0
Verschillen < € 25.000 programma	6	-51.777	0	0	0
Verschillen < € 25.000 programma	7	0	0	0	0
Verschillen < € 25.000 programma	8	9.800	0	0	0
Verschillen < € 25.000 dekkingsmiddelen	D	0	0	0	0
Verschillen < € 25.000 mutaties in reserves	R	18.025	0	0	0
Totaal		-56.921	523.618	23.963	6.070
+ is een verslechtering, - is een verbetering					

De structurele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden veroorzaakt door:

Structurele Ontwikkelingen	Programma	2010	2011	2012	2013
Reiskosten woon-werkverkeer	1	40.000	40.000	40.000	40.000
WMO effect junicirculaire 2010	7	0	-138.000	-150.000	-150.000
Elektronisch kinddossier i.r.t. begroting Regio Rivierenland	7	-87.628	-119.451	-119.451	-119.451
Stijging aantal WWB'ers	7	127.080	127.080	127.080	127.080
Rente boekwaarde oud VLC	8	0	60.000	60.000	60.000
Hogere opbrengst OZB	D	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Verschillen < € 25.000 programma	1	13.500	13.500	13.500	13.500
Verschillen < € 25.000 programma	2	-11.240	-9.640	-9.640	-9.640
Verschillen < € 25.000 programma	3	-12.495	429	-8.723	-8.375
Verschillen < € 25.000 programma	4	3.450	3.450	3.450	3.450
Verschillen < € 25.000 programma	5	0	8.192	8.192	8.192
Verschillen < € 25.000 programma	6	0	4.650	4.650	4.650
Verschillen < € 25.000 programma	7	2.850	2.850	2.850	2.850
Verschillen < € 25.000 programma	8	5.247	-2.053	-2.053	-2.053
Verschillen < € 25.000 dekkingsmiddelen	D	4.247	4.247	22.795	22.795
Verschillen < € 25.000 mutaties in reserves	R	0	0	0	0
Totaal		45.011	-44.746	-47.350	-47.002
+ is een verslechtering, - is een verbetering					

Voor een gedetailleerde verklaring van de financiële afwijkingen wordt verwezen naar de onderscheidene toelichtingen per programma.

Conclusies van deze bestuursrapportage

Op basis van de financiële ontwikkelingen die in deze bestuursrapportage zijn opgenomen is er sprake van een positieve bijstelling van de financiële positie. Er wordt een positief rekeningssaldo voor 2010 verwacht van € 716.000. De structurele effecten die in deze bestuursrapportage zijn opgenomen hebben een positieve uitwerking op de meerjarenramingen. Er is sprake van een structureel positief effect van afgerond € 47.002. Het structureel positief effect voor de meerjarenraming is hoofdzakelijk ontstaan door een zestal zaken:

- Reiskosten woon-werkverkeer; structureel nadeel € 40.000 (programma 1)
- Bijstelling budget WMO a.g.v. junicirculaire 2010; structureel voordeel € 150.000 (programma 7)
- Bijstellen budget Elektronisch kinddossier i.r.t. begroting Regio Rivierenland; structureel voordeel € 119.451 (programma 7)
- Stijging aantal WWB'ers; structureel nadeel € 127.080 (programma 7)
- Rente boekwaarde oud VLC; structureel nadeel € 60.000 (programma 8)
- Hogere opbrengst OZB; structureel voordeel € 40.000 (algemene dekkingsmiddelen)

De overige kleine verschillen op de verschillende programma's resulteren in een structureel nadeel van € 35.369, waardoor per saldo sprake is van een structureel voordeel van € 47.002.

Betrekken we de uitkomsten van de 2^e bestuursrapportage 2010 bij de kadernota 2011-2014/2015 dan geeft dat voor onze financiële positie een lichte verbetering te zien; alleen 2011 daalt fors door de uitkomst van de junicirculaire 2010. Deze forse daling in 2011 wordt veroorzaakt door een lager bijstelling van het budget WMO dan verwacht (€ 165.000) en een eenmalige korting op het WMO budget in 2011 als gevolg van verfijning verdeelmodel WMO (€ 140.000).

Overige zaken (risico's) die nog invloed kunnen hebben op onze financiële positie:

Afkoop van de pensioenrechten inclusief nabestaandenpensioen voor de nieuwe wethouders

Bij de 1^e bestuursrapportage 2010 is reeds aangegeven dat er nog een eenmalige storting plaats dient te vinden voor afkoop van de pensioenrechten inclusief nabestaandenpensioen voor de nieuwe wethouders en dat hiermee het positieve saldo voor 2010 negatief beïnvloed zal worden met naar verwachting een bedrag van rond de € 250.000. De hoogte van deze storting is op dit moment nog steeds niet definitief bekend en derhalve ook nog niet in deze 2^e bestuursrapportage 2010 verwerkt. Vooralsnog is het bedrag van € 250.000 opgenomen in de paragraaf risicomangement en weerstandsvermogen.

Bijstelling budget inkomensdeel Wwb

Het Rijk heeft in augustus 2010 kenbaar gemaakt dat het budget Inkomensdeel Wwb voor het jaar 2010 voorlopig naar beneden is bijgesteld. Deze voorlopige daling is voornamelijk een gevolg van het feit dat het CPB haar raming als gevolg van de minder ongunstige conjuncturele ontwikkelingen (minder grote stijging van het aantal werklozen dan verwacht) neerwaarts heeft bijgesteld, wat gevolgen heeft voor de budgetten. Op macroniveau hebben we het hier over een bijstelling van ongeveer 10% (4 miljard i.p.v. 4,4 miljard). Voor Neder-Betuwe betekent dit een voorlopige bijstelling van het inkomensdeel Wwb van € 200.000 minder (structureel). Het budget inkomensdeel 2010 wordt in oktober 2010 definitief vastgesteld. Vooralsnog is het bedrag van € 200.000 opgenomen in de paragraaf risicomangement en weerstandsvermogen.

gemeente
Neder-Betuwe

2^e Bestuursrapportage 2010

RAPPORTAGE VOORTGANG UITVOERING PROGRAMMA'S

RAPPORTAGE VOORTGANG UITVOERING PROGRAMMA'S

Programma 1 - Bestuur en Burger

ALGEMEEN

Programma-inhoud	Het programma omvat burgerparticipatie en de interne en externe dienstverlening. Daarnaast omvat dit programma de bestuurlijke organen (raad, commissie, college van burgemeester en wethouders en de burgemeester), intergemeentelijke samenwerking, voorlichting (inclusief website) en verkiezingen.
Relevante beleidsruimte en kaders	<ul style="list-style-type: none"> • Coalitieprogramma 2006-2010 "Voortvarend verder" • Beleidsnotitie wijkmanagement "Samenwerken voor het resultaat" (Raadsbesluit 30 januari 2008)
Ontwikkelingen	De Gemeentewinkel is het aanspreekpunt voor de burger. De digitale dienstverlening ontwikkelt zich. Het medium Internet wordt steeds meer gebruikt. In 2010 worden alle producten waarvoor geen persoonlijk contact noodzakelijk is digitaal via de website van de gemeente aangeboden. Daarnaast zal begin 2010 de mogelijkheid worden geboden om afspraken te maken, via internet en telefoon voor reisdocumenten, rijbewijzen en burgerlijke stand.

Deregulering

Wij willen bereiken:	
A. We willen dat alleen noodzakelijke en nuttige (beleids) regels gehandhaafd blijven, zodat de administratieve lasten voor bedrijven en burgers verminderen en dat er eenduidigheid is met betrekking tot de toepassing en handhaving van regels.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Nut en noodzaaktoets toepassen op elke verordening en beleidsregel.	Door toetsing aan VNG adviezen en vereenvoudiging van verordeningen en beleid wordt hier uitvoering aan gegeven.
A2 Digitaal beschikbaar maken van de APV.	De APV is digitaal beschikbaar op de website van de gemeente Neder-Betuwe.
A3 Gebruik maken van voorbeeldconcepten verordeningen en beleidsonderwerpen die door VNG en ministeries worden aangeboden.	Voor nieuwe verordeningen worden de VNG modelverordeningen als uitgangspunt genomen. Recente voorbeelden hiervan zijn de legesverordening bouwen en de aanpassing van de bouwverordening.

Wijkmanagement

Wij willen bereiken:	
<p>A. Het samen met inwoners, belangenverenigingen en maatschappelijke instanties werken aan de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving; De Participatie, betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid van de inwoners bij en in de wijk bevorderen en vergroten; Vraaggericht werken in plaats van aanbodgericht om beter in te kunnen spelen op initiatieven vanuit de dorpsstafels en wijkinitiatieven; De communicatie met inwoners en maatschappelijke instanties verbeteren.</p>	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
In alle dorpskernen een dorps- of wijktafel realiseren.	In vier van de zes kernen is de structuur van een dorps tafel en taakgroepen vormgegeven en ook operationeel. In samenwerking met VKK is in Dodewaard gestart met het opstellen van een SWOT-analyse als voortraject om opnieuw een dorps tafel te realiseren. De verwachting is dat er in Dodewaard eind dit jaar/ 1 ^e kwartaal 2011 een dorps tafel kan worden geïnstalleerd. Het invoeringstraject wijkmanagement voor Opheusden staat gepland voor 2011.
Alle kernen bij wijkmanagement betrekken.	Daarnaast wordt in twee kernen, vooruitlopend op de invoering van een dorps tafel, geanticipeerd op incidentele wijkinitiatieven m.b.t. leefbaarheidsthema's. Dat verklaart de actieve betrokkenheid van wijkmanagement bij de wijk Heerenland. Bewoners, verenigd in een buurtvereniging, hebben aangegeven dat zij zich mede verantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid van de openbare ruimte en zetten zich daarvoor actief in. Wijkmanagement faciliteert en stelt, indien nodig, budgetten beschikbaar voor het realiseren van deze initiatieven. In Dodewaard wordt vanuit wijkmanagement een groep inwoners begeleid die actief bezig is met overlast door hondenuitwerpselen. Hondenbezitters in deze kern zijn aangeschreven en de eerste concrete voorzieningen zijn geplaatst. Gebleken is dat dit onderwerp ook in de andere kernen hoog scoort op de lijst van leefbaarheid. Het resultaat van het "Dodewaardse" initiatief wordt daarom door alle dorps tafels nauwlettend gevolgd.
In alle kernen met inwoners spreken over de inrichting van speelterreinen in relatie met speelruimtebeleid.	Tijdens een goed bezochte bijeenkomst is ter uitvoering van het speelbeleid door wijkmanagement gesproken met de bewoners van de nieuwbouwwijk Heerenland over het inrichten van twee speelvoorzieningen voor 0 tot 6 jarigen. In de kern Echteld is op initiatief van de dorps tafel en met gebruikmaking van het dorps budget een extra speelvoorziening voor 0-6 jarigen gerealiseerd. Gelet op de beschikbare capaciteit zijn voornamelijk in de overige kernen geen bijeenkomsten georganiseerd over de uitvoering van speelbeleid. Door wijkmanagement is het project Kindergemeenteraad georganiseerd. Naast het educatieve aspect levert dit project ook een (tijdelijke) uitbreiding op van de speelvoorzieningen in Opheusden.
Organiseren van Dorpsschouwen.	In de afgelopen maanden is een verkennend traject doorlopen over het houden van dorps schouwen. Wijkmanagement is daarbij betrokken. Vanaf september staat elke maand een dorps schouw in de planning te beginnen met IJzendoorn (kern) gevolgd door Ochten (bomenwijk), Kesteren (Westeinde) en Echteld (kern). De overige kernen komen in 2011 aan bod.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
In elke kern instellen en begeleiden van dorps- en wijktafels.	P	Samenleving	5	4
Aantal uitgegeven van Buurt Actief cheques.	P	Samenleving	24	5
Aantal themabijeenkomsten speelterrein.	P	Samenleving	4	1
Aantal dorpschouwen	P	Samenleving	4	0

Dienstverlening

Wij willen bereiken:	
A. Het leveren van producten en diensten aan de inwoners van Neder-Betuwe gebeurt volgens de service- en kwaliteitsnormen van de gemeentelijke organisatie.	
B. De inwoners van de gemeente Neder-Betuwe kunnen gebruik maken van nieuwe en/of vernieuwde Informatiekanalen om producten en diensten van de gemeente af te nemen.	
C. Een betere interne en externe dienstverlening die voldoet aan de uitgangspunten die gesteld zijn in het coalitieakkoord.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Het ontwikkelen en communiceren van service- en kwaliteitsnormen van de gemeentelijke organisatie. Hierin volgen wij de landelijke standaard, de 5 beloften: <ol style="list-style-type: none"> 1. Onze dienstverlening is mensgericht 2. Inwoners kunnen hun zaken snel en zeker regelen 3. Altijd de juiste deur: optimale ketensamenwerking 4. We vragen gegevens slechts eenmaal op 5. We zijn transparant en aanspreekbaar 	In het najaar starten we met het klanthandvest (<i>antwoord@</i>) met de daarbij behorende klankbordgroep om de inwoners te betrekken bij de servicenormen. Communicatie naar de inwoners is een doorlopend proces. Daarnaast pakken we de 5 beloften op, we hebben op dit moment ongeveer 45% gerealiseerd. Speerpunt hierbij is vermindering van regeldruk, ook bij Burgerzaken. Documenten als uittreksels hoeven inwoners minder vaak aan te vragen, immers de meeste gegevens zijn bij elke gemeente bekend via het GBAV.
A2 Werken op afspraak bij Burgerzaken.	Gerealiseerd op 15 juli 2010, nog geen cijfers beschikbaar.
B1 Stimuleren gebruik website door meer producten aan te bieden.	Klanten worden door middel van publicaties in het huis aan huis blad (RBC) op de hoogte gebracht van nieuwe ontwikkelingen. Recent voorbeeld is de mogelijkheid tot het maken van afspraken voor Burgerzaken via www.nederbetuwe.nl .
B2 Vereenvoudigen van de procedures om meer toegankelijkheid na te streven. Invoeren wetsvoorstel elektronische overheid.	Op dit moment zijn we op schema om alle "5 beloftes.nl" aan de burger op te pakken. In 2011 zullen we, voor zover mogelijk, immers binnen de overheid is ook nog niet alles op orde, aan de richtlijnen voldoen.
C1 Opzetten kennisbank.	De aanzet tot het opzetten van de kennisbank is van start gegaan helaas kost dit meer tijd als gedacht. De kennisbank wordt begin 2011 gerealiseerd.
C2 Deelnemen aan de regionale ontwikkeling vraaggerichte overheid.	Voor zover mogelijk sluiten we aan bij regionale initiatieven.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal service- en kwaliteitsnormen dat de gemeente toepast.	P	Monitor.overheid.nl en www.5beloften.nl	Nulmeting 2010	Zie de 5 beloftes
Aantal digitaal afgenomen producten gemeentewinkel Burgerlijke Stand (100 per jaar).	P	Gemeentewinkel	70 (=71%)	35 (=35%)
Rapportcijfer meting kwaliteit dienstverlening	E	Staat van de Gemeente	7,5	Nog geen benchmark onderzoek
Beoordeling gemeentelijke website (Plaats 20 is plaats 1 voor gemeenten tot 25.000 inwoners.)	E	Advies. Overheid.nl	35e	8
x% bezoeken (18.000 per jaar) dat op afspraak geholpen wordt.	P	Gemeentewinkel	2565 (=15%)	0

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 1 Bestuur en burger				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Bijdrage Regionaal Archief Rivierenland	-133.000	0	0	0
b. Reiskosten woon-werkverkeer	40.000	40.000	40.000	40.000
c. Extra archiefwerkzaamheden	35.000	0	0	0
d. Wijkmanagement	-38.000	0	0	0
e. Stelpost kapitaallasten	50.000	0	0	0
f. Overige kleine verschillen	40.977	13.585	13.500	13.500
Totaal	-5.023	53.585	53.500	53.500

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- a. Lagere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR) in verband met vertraging van de nieuwbouw RAR. Dit resulteert voor 2010 in een voordeel van € 133.000. Het voordeel vanaf 2011 wordt meegenomen in de programmabegroting 2011 van de gemeente Neder-Betuwe, omdat dit reeds opgenomen is in de door u vastgestelde kadernota 2011-2014.
- b. Het budget voor reiskosten woon-werkverkeer is structureel te laag. De toename in kosten heeft te maken met de instroom van nieuwe medewerkers. Bovendien komt het steeds vaker voor dat medewerkers die worden aangenomen niet meer in de directe omgeving van de gemeente Neder-Betuwe woonachtig zijn. Het betreft hier een structureel nadeel van € 40.000.
- c. Na een inventarisatie is gebleken dat er in de organisatie nog 80 strekkende meter aan achterstallige werkvoorraad aan archivering aanwezig is. Aanvankelijk was er een achterstallige werkvoorraad van 150 strekkende meter. Door de start van zaakgericht werken is er onvoldoende capaciteit beschikbaar om de resterende 80 strekkende meter in eigen beheer te ruimen en archiveren. Zodoende is er € 35.000 aan extra middelen noodzakelijk om achterstallige werkvoorraad weg te werken. Het betreft hier een incidenteel nadeel van € 35.000.
- d. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2009 is voor het veilig stellen van de aan de uitvoering van wijkmanagement gekoppelde subsidie uit het regionale uitvoeringsprogramma (RSP) een bedrag € 35.000 bestemd. Inmiddels is in vier van de zes kernen voldaan aan het doel waarvoor de RSP subsidie is verleend. Met de invoering van wijkmanagement is in de vijfde kern inmiddels een start gemaakt. De laatste kern staat tenslotte begin 2011 in de planning. Door deze ontwikkelingen is het risico dat de toegekende subsidie uiteindelijk (deels) wordt onthouden aanzienlijk afgenomen. Het bestemde bedrag had tevens tot doel om een inhaalslag te kunnen financieren, naast het jaarlijks budget waarop de dorpsstafels een beroep kunnen doen. In de praktijk komt echter naar voren dat dorpsstafels uiterst voorzichtig en terughoudend zijn met de besteding van het beschikbaar gestelde dorpsbudget. Dat verklaart ook voor een deel waarom het "extra" budget niet is benut. Vooralsnog is sprake van een incidenteel voordeel van € 38.000 voor het jaar 2010.
- e. Middels deze 2^e bestuursrapportage van 2010 worden op programma 5 Scholing en vorming en programma 6 Welzijn en cultuur incidentele voordelen gemeld op kapitaallasten. Zodoende kan de door u vastgestelde stelpost onderuitputting kapitaallasten, waarmee u jaarlijks aan heeft gegeven dat er een voordeel van € 50.000 wordt behaald op kapitaallasten, worden vereffend voor het jaar 2010. Op programma 1 Bestuur en burger ziet u de vereffening staan van de stelpost onderuitputting kapitaallasten dat een incidentele last weergeeft van € 50.000 voor het jaar 2010. Deze last dient u in relatie te bezien met de gemelde voordelen op kapitaallasten op programma 5 en 6.
- f. Overige kleine verschillen betreft een post van € 13.000 voor het huren van archiefruimte in verband met vertraging nieuwbouw Regionaal Archief Rivierenland. De overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting

Programma 2 - Openbare orde en veiligheid

ALGEMEEN

Programma-inhoud	<p>Ontwikkeling Veiligheidsbeleid en beleidsadvisering.</p> <p>In het programma openbare orde en integrale veiligheid staan de twee volgende doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het verbeteren van de objectieve veiligheid. • Het verbeteren van het veiligheidsgevoel van de inwoners van de gemeente.
Relevante beleidsruimte en kaders	<ul style="list-style-type: none"> • Coalitieprogramma 2006-2010 "Voortvarend verder" • Veiligheidsagenda 2007-2011 (raadbesluit 15 februari 2007, nr. 11) • Ingezet beleid m.b.t. de verder samenwerking Neder-Betuwe en Tiel en regionalisering brandweer • De brandweezorgnorm zoals opgenomen in de regionale 0-meting • Plan van aanpak/draaiboek Oud en Nieuw • Rampenbestrijdingsplannen
Ontwikkelingen	<p>Veiligheidshuis</p> <p>Binnen de veiligheidsregio wordt gewerkt aan het opzetten van een Veiligheidshuis. In dat Veiligheidshuis werken instanties op één locatie samen aan opsporing, vervolging, (voorbereiding van) berechting en hulpverlening. Het doel van de samenwerking is het terugdringen van overlast, huiselijk geweld en criminaliteit. De ketenpartners signaleren problemen, bedenken oplossingen en voeren die samen uit. Werkprocessen worden op elkaar afgestemd, zodat strafrecht en zorg elkaar aanvullen. Ingezet wordt op gedragsverandering, recidivevermindering en verbetering van de kwaliteit van leven van de delinquent. Men gaat dadergericht, gebiedsgericht en probleemgericht te werk.</p> <p>Naar verwachting zal er eind 2010 meer duidelijkheid komen. Dit hangt vooral af van de financiering door de provincie/het rijk. Deze duidelijkheid kan resulteren in extra lasten vanaf 2012 waarmee in deze begroting geen rekening is gehouden.</p> <p>RIEC</p> <p>Er liggen plannen om in 2012 te komen tot de oprichting van regionale informatie- en expertisecentra (Riec). De primaire taak is het verbeteren van de informatiepositie van het (lokale) bestuur, zowel reactief als proactief.</p> <p>In het bijzonder zal de taak van het RIEC bestaan uit:</p> <p>Het vormen van een informatieknooppunt waarbinnen de informatie van verschillende handhaving- en opsporingsdiensten naast elkaar wordt gelegd. Gedacht moet worden aan het informeren van de veiligheidspartners, het verrichten van analyses, het periodiek adviseren van het lokaal bestuur en haar veiligheidspartners, het adviseren aan de hand van concrete casus periodiek, het ontwikkelen van instrumenten, ook voor sectoren en branches die niet onder de wet BIBOB vallen, het ondersteunen van het openbaar bestuur bij de inzet van BIBOB en het opbouwen van expertise op het terrein van de verwevenheid tussen de onder- en bovenwereld.</p> <p>Regionaliseren brandweer</p> <p>Door het veiligheidscollege Gelderland-Zuid is vooruitlopend op de Wet veiligheidsregio's een convenant opgesteld afgesloten tussen BZK en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid., waarin afspraken zijn vastgelegd over de kwaliteit van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio. Daarbij is de intentie uitgesproken om te komen tot een volledig geregionaliseerde brandweer in de regio. Het besluitvormingsproces hiertoe, waarin de gemeenteraad een belangrijke rol heeft, zal naar verwachting eind 2009/begin 2010 plaatsvinden.</p>

Openbare orde en veiligheid

Wij willen bereiken:	
A. Gemeentebreed bevorderen van de veiligheid en het veiligheidsgevoel;	
B. Bevorderen van deelname aan SMS-alert;	
C. Minder inbraken bedrijventerrein Bonegraaf.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Opstellen kadernota integrale veiligheid en daaraan gekoppeld een veiligheidsanalyse / jaarplan met daarin verder uitgewerkte beleidsthema's.	Inmiddels is de startnotitie IV door de raad vastgesteld waardoor de start is gemaakt voor het opstellen van de kadernota/veiligheidsanalyse en het jaarplan IV.
A2 Aanpak Huiselijk geweld, waaronder uitvoering Geven aan Wet Tijdelijk huisverbod door Meldpunt Bijzondere zorg (prog. 7)	Aanpak huiselijk geweld is geregeld.
B1 1 keer per kwartaal nut en noodzaak communiceren van SMS-alert via de RBC en/of Neder-Betuwe Magazine.	In RBC worden alleen wettelijke verplichtingen gepubliceerd. In het magazine is niet altijd ruimte om aandacht te vragen voor SMS-Alert waardoor er op dit moment maximaal twee keer per jaar aandacht voor SMS-Alert wordt gevraagd. Daarnaast is een artikel over SMS-Alert wel in de gemeentegids en onze website opgenomen.
C1 Hercertificering van het keurmerk veilig ondernemen op bedrijventerrein Bonegraaf.	Bonegraaf heeft de certificering in november 2009 behaald. Er is een nieuw plan van aanpak opgesteld voor de komende 2 jaar. Er wordt nu gewerkt aan de uitvoering van het plan van aanpak, waaronder het realiseren van camerabewaking.

Overlast

Wij willen bereiken:	
A. Minder meldingen van overlast door jeugd;	
B. Terugbrengen van de schade jaarwisseling.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Actief opsporen van vandalisme en het verhalen van schade op de daders.	Indien de gemeente aangifte doet van vandalisme zal tijdens de aangifte altijd worden aangegeven dat indien de daders worden achterhaald dat de gemeente de schade wil verhalen. In het kader van oud en nieuw worden daders indien zij een straf via Bureau Halt krijgen opgelegd altijd geconfronteerd met het terugbetalen van de schade en daarnaast krijgen zij ook nog een taakstraf die zij vervolgens in onze gemeente uitvoeren.
A2 Verzorgen van HALT criminaliteitspreventieproject voor der groepen 8 van 13 scholen.	Ook dit jaar zullen door Halt de lessen criminaliteitspreventie op de scholen worden verzorgd.
A3 Het voeren van handhaving- en jongerenoverleg.	Elke maand vindt het jeugdoverleg handhaving plaats.
A4 Het in kaart brengen van overlastlocaties.	Aan de hand van structurele jeugdoverlast klachten die via het jeugdoverleg handhaving binnen komen worden de overlast locaties inzichtelijk. Daarnaast wordt ook door de politie een shortlist opgesteld waarbij de overlastlocaties inzichtelijk worden gemaakt.
A5 Het inspelen op meldingen door de jeugd rechtstreeks te benaderen en in gesprek te gaan. (inzet interventiedewerker)	De interventiedewerker heeft voor de dorpskern Opheusden een plan van aanpak opgesteld waarbij de jongeren (en ouders) rechtstreeks zijn benaderd.
A6 Koppelen van Jeugdpreventie netwerk voor jongeren van 18 – 23 jaar aan het Zorg Advies Team (ZAT) (programma 7)	Zat's basis onderwijs zijn inmiddels opgegaan in het Jeugd Preventie Netwerk, Zat's voortgezet onderwijs blijven als zelfstandige Zat's bestaan (zie antwoord programma 7).
A7 Inzetten straathoekwerker en preventieprojecten verslavingszorg (Iriszorg) (Programma 7).	De straathoekwerker van IrisZorg wordt gemiddeld 4 uur per week ingezet. Hij legt contacten met jongeren en geleidt ze door (indien mogelijk) naar de reguliere zorg. Tevens worden voorlichtingen/presentaties aan diverse doelgroepen over drugs verzorgd.

Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
B1 Uitvoeren van het Oud en Nieuw draaiboek, waaronder het organiseren van oudejaarsfeesten.	Deze activiteit wordt de komende jaarwisseling weer opgestart.
B2 Intensieve persoonlijke benadering door de jongeren- interventiemedewerker.	Zie A5.
B3 Inzetten toezichhouders in de maanden oktober t/m december.	Deze activiteit wordt de komende jaarwisseling weer opgestart.
B4 Verzorgen van HALT vuurwerkpreventie voorlichting op de scholen voor basis- en voortgezet onderwijs.	Deze activiteit wordt de komende jaarwisseling weer opgestart.
B5 Actief opsporen van vandalisme en het verhalen van schades op de daders.	Zie antwoord A1.
B6 Onderzoek naar mogelijkheid vuurwerkbestendig maken verkeersborden.	De pilot, het uitproberen van 150 vuurwerkbestendige verkeersborden is afgerond De resultaten zijn zeer positief. In het najaar van 2010 zal een nieuwe (financiële) opzet worden gemaakt voor verdere investering.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2^e Berap
% inwoners dat zich in het algemeen wel veilig voelt	E	Staat van de gemeente	90	**
Aantal incidentmeldingen Huiselijk Geweld	P	Politie	53	*
Aantal aanmeldingen SMS-Alert.	P	Politie	2500	2.305
Aantal aangiftes inbraken bedrijven Bonegraaf.	P	Politie	4	*
Aantal meldingen vandalisme / baldadigheid.	P	Politie	21	*
Aantal meldingen jeugdoverlast.	P	Politie	102	*
Aantal meldingen overlast vuurwerk.	P	Politie	41	*
HALT afdoeningen vuurwerk.	P	Politie	16	*

* Knelpunt bij het Politie registratie systeem

De politie is op dit moment niet in staat de juiste actuele cijfers te leveren (m.u.v. SMS-Alert. Ook gaat de politie anders registreren. Hierdoor moeten mogelijk nieuwe streefwaarde en daaraan gekoppeld een nieuwe tabel met prestatie-indicatoren worden opgesteld.

**Met betrekking tot de indicator op basis van de staat van de Gemeente is bewust gekozen om deze indicator niet te gebruiken. In de staat van de gemeente worden enkele summierere vragen gesteld over (verkeers)veiligheid. Op basis van deze vragen het percentage beoordelen van de inwoners die zich (on)veilig zijn gaan voelen zal een zeer vertekend beeld van de veiligheidssituatie weergeven.

Brandveiligheid

Wij willen bereiken:	
Minder slachtoffers en materiële schade door brand.	
A. Behoud en waar mogelijk verbeteren van repressieve brandweerzorg;	
B. Betere brandweerzorg op de terreinen: pro-actie, preventie, preparatie en nazorg.	
C. Betere samenwerking binnen de veiligheidsregio.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Realiseren aanrijtijden volgens de wettelijke norm.	In 2008 heeft onderzoek op basis van het regionaal repressief dekkingsplan aangetoond dat opkomst tijden in Neder-Betuwe volgens de norm kunnen worden gerealiseerd. In deze situatie is tot op heden geen verandering opgetreden.
B1 Opstellen beleidsnota brandveiligheid.	Vanaf 1 juli 2010 vindt er een intensieve samenwerking tussen brandweer Neder-Betuwe en Tiel plaats. Dit betekent dat er na invulling van de vacature wordt gestart met het opstellen van een integrale (voor beide gemeenten) beleidsnota brandweer. De brandveiligheid zal daar onderdeel vanuit maken. De beleidsnota zal 1 ^e kwartaal 2011 gereed zijn.
C1 Uitvoering geven aan het collegebesluit tot nadere samenwerking met Tiel.	Zoals onder B1 aangegeven heeft de samenwerking zich vanaf 10-7-2010 verder geïntensiveerd. Op 24 juni jl. hebben de beide burgemeesters hiertoe een aanvulling op de samenwerkingsovereenkomst getekend.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
% Uitrukken binnen de landelijke aanrijtijd.	E	Brandweer	80%	De gegevens zullen bij de jaarrekening worden gepresenteerd.
Aantal keer loos alarm.	P	Brandweer	20	10
Aantal brandveiligheidscontroles.	P	Brandweer	25	5

Crisisbeheersing en rampenbestrijding

Wij willen bereiken:	
A. De inwoners van de gemeente Neder-Betuwe kunnen erop vertrouwen dat de gemeente is voorbereid op een crisis en dat zij in staat is de eventuele negatieve gevolgen van een crisis te beperken.	
B. Crisisbeheersing maakt structureel deel uit van de reguliere werkzaamheden van de diverse afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 De risico's voor de inwoners van de Gemeente Neder-Betuwe communiceren. Hiervoor zal de risicoanalyse worden geactualiseerd.	De gemeentelijke gegevens voor het opstellen van de risicoanalyse zijn doorgegeven aan de Veiligheidsregio. Zij stellen momenteel het regionale risicoprofiel op.
A2 Actualiseren rampenbestrijdingsplannen.	Het rampenbestrijdingsplan van de buitenwerking gestelde Kerncentrale te Dodewaard is opnieuw opgesteld en vastgelegd.
A3 Implementeren Regionaal crisisplan.	De veiligheidsregio is gestart met het multidisciplinair vormgeven van dit regionale crisisplan, dit in samenwerking met gemeente Neder-Betuwe.
B1 Houden van oefeningen voor medewerkers die een functie hebben in de crisisorganisatie.	Naar aanleiding van het regionale jaarplan 'Opleiden, Trainen en oefenen Gemeenten 2010' zijn diverse medewerkers opgeleid, geoefend en getraind. In de tweede helft van dit jaar, staan nog een gemeentelijk rampenmanagement oefening te wachten.
B2 Organiseren van opleidingen krijgt een jaarlijks karakter voor de medewerkers die een rol hebben in de crisisorganisatie.	Hiervoor is een gemeentelijk opleiding & oefenplan opgesteld gekoppeld aan het regionale opleiding & oefenplan van de Veiligheidsregio.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal geactualiseerde rampenbestrijdingsplannen	P	Crisisorganisatie	5	1
Dekkingspercentage gevolgde opleidingen van de medewerkers met een rol bij rampenbestrijding	P	Crisisorganisatie	85%	77%
Aantal medewerkers crisisorganisatie dat heeft geoefend.	P	Crisisorganisatie	85%	67%

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 2 Openbare orde en veiligheid				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Overige kleine verschillen	-11.240	-9.640	-9.640	-9.640
Totaal	-11.240	-9.640	-9.640	-9.640

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

a. Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting.

Programma 3 - Openbare ruimte

ALGEMEEN

Programma-inhoud	De aanleg en het onderhoud van wegen en straten, openbare verlichting, openbaar groen, speelplaatsen, begraafplaatsen, kunstwerken en waterpartijen, openluchtrecreatie alsmede de zorg voor een bereikbaar openbaar vervoer. Het zorgdragen voor een heldere en veilige verkeersstructuur.
Relevantie beleidsruimte en kaders	<ul style="list-style-type: none"> • Coalitieprogramma 2006-2010 "Voortvarend verder" • Beheerplannen onderhoud wegen, groen en speelplaatsen • Attractiebesluit speeltoestellen • Waterplan gemeente Neder-Betuwe • Landschap Ontwikkeling Plan (LOP) • Verkeersveiligheidsplan • Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)
Ontwikkelingen	De gemeente is gebonden aan de (landelijke) taakstelling om het aantal verkeersslachtoffers verder terug te dringen. Het eerste gemeentelijke waterplan is vastgesteld in 2008, doel is om in 2015 te voldoen aan het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Duurzame onderhoudsmogelijkheden onderzoeken t.a.v. onkruid op verhardingen.

Wegenbeheer

Wij willen bereiken:	
A Een goed functionerend wegensysteem met het oog op bereikbaarheid en veiligheid conform het vastgestelde wegenbeheersplan 2008-2013.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Herstraatprogramma uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> • Liniestraat; • 44 R.I.-straat; • Nijlandseweg; • Herstel elementenverhardingen; • Asfaltonderhoud + slijtlagen. 	De Liniestraat en de Houtkoperlaan zijn in uitvoering en de 44 R.I.-straat (kleine aanpassing) gebeurd 2 ^e helft 2010. De Reconstructie van de Nijlandseweg is tot nader orde uitgesteld. Het tijdstip van uitvoering is afhankelijk van de vorderingen van de bouwactiviteiten op het plan Tolsestraat. Het bestek "Elementen verharding Opheusden" is in uitvoering. Herstraten Ochten midden zal in het derde kwartaal worden uitgevoerd. De asfaltering werkzaamheden en het aanbrengen van slijtlagen zijn gegund en worden rondom de zomer uitgevoerd.
A2 Actualiseren wegenbeheerplan.	De actualisatie van het wegenbeheerplan is in voorbereiding. In het vierde kwartaal zal de actualisatie worden afgerond.
A3 Het monitoren van de uitvoering van bestekken door toezichthouders.	De bestekken die betrekking hebben op het wegenbeheerplan worden elk door een toezichthouder gemonitord. Hierbij worden niet alleen de technische aspecten van de werken meegenomen maar ook de aandacht voor aanwonenden.
A4 Reconstructiewerken 2009 die nog uitgevoerd dienden te worden.	De reconstructie van de Cuneraweg (Ochten) en het asfalteren van het Heuvelpad en Oranjebuurt in Dodewaard als mede de Spoorstraat (Kesteren) zijn afgerond. De reconstructies van de Dalwagen (Dodewaard) is in uitvoering.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
% meldingen dat binnen de normtijd is afgehandeld.	P	Meldingen bestand	91%	64%
Rapportcijfer bewoners over kwaliteit van wegen en straatmeubilair	E	Staat van de gemeente	6.5	*

- Geen gegevens beschikbaar

- Totaal zijn er in de periode 1 januari – 31 mei 507 meldingen binnengekomen. 64 procent is conform de gemaakte afspraken binnen een paar dagen afgehandeld.

Van de 507 meldingen zijn er 141 gericht op de openbare verlichting en 65 op bestrating in de openbare ruimte. Dit is ruim veertig procent van het totaal. Voor beide type meldingen worden de werkzaamheden gebundeld en niet direct afgehandeld – behoudens bij direct gevaar.

De openbare verlichting wordt per vier weken gerepareerd en bij bestratingen wordt zoveel mogelijk per wijk geclusterd. Hierdoor ontstaat een vertroebeld beeld van de afhandeling termijn aangezien het niet in een paar dagen is afgehandeld.

Indien beide administratieve omissies worden verdisconteerd dan zit het aantal meldingen rondom de norm. De afhandeltijden zullen aan de praktijk worden aangepast om een reëel beeld van de afhandeling termijnen te krijgen.

Groenbeheer

Wij willen bereiken:	
A Een buitenruimte die mede door het groen leefbaar is en een goede belevingswaarde heeft: <ul style="list-style-type: none"> • Handhaving / verbetering kwaliteit en duurzaamheid van het groen (conform B/C niveau). • Groen met voldoende sierwaarde en variatie met het oog op de belevingswaarde van de buitenruimte. 	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Uitvoeren van het groencontract.	Alle contracten zijn volgens bestek aanbesteed.
A2 Uitvoeren groenbeleidsplan (B/C niveau)	De startnotitie voor het groenbeheerplan is in voorbereiding. In deze notitie worden het onderhoudsniveau en kaders omtrent ons gemeentelijke groen opgenomen. Bij de afwegingen zullen de recente ombuigen de leidraad zijn. Deze notitie, die aan de Raad gestuurd wordt, wordt in september afgerond. Aansluitend kan worden gestart met de actualisatie van het groenbeheerplan. Deze is in 2011 conform afspraak gereed.
A3 Toepassen DOB-methode bij onkruidbestrijding op verhardingen.	Het bestrijden van onkruid op verhardingen wordt volgens de Duurzaam Onkruidbeheer op Bestratingen (DOB) methode in eigen beheer uitgevoerd.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	E/P	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Rapportcijfer inwoners m.b.t. tevredenheid openbaar groen	E	Staat v.d. Gemeente	6,5	*

* Geen gegevens beschikbaar

Water en rioolbeheer

Wij willen bereiken:	
A Het voorkomen van wateroverlast (waterplan 2008)	
B Een goed functionerend rioelstelsel met het oog op de volksgezondheid (GRP 2009)	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Uitvoeren van het GRP (regulier) Extra 2010: <ul style="list-style-type: none"> • Realiseren grondwatermonitoring programma; • Nader onderzoek uitvoeren naar het functioneren van overstorten. 	Het ontwerp voor een grondwater meetnet is gereed. De aanbesteding van het meetnet loopt via de regio Rivierenland. De aanbesteding zal in de tweede helft van 2010 plaatsvinden. Er is voor het functioneren van overstorten een plan van aanpak opgesteld. Na de zomervakantie zal de aanbesteding plaatsvinden en kan het onderzoek starten.
B1 Actualiseren van de B(asis) R(iolerings) P(lannen).	Inventarisatie van alle overstorten en actualisatie meetwaarden is gereed. Het inmeten aangesloten verhard oppervlak en de hydraulische doorrekening starten in de tweede helft van 2010. Hiermee is het BRP weer actueel.
B2 Rioolrenovatie Kleuterstraat, Groenestraat en de 44R.I.-straat.	Van de Kleuterstraat en 44 R.I. straat is de uitvoering in 2010. Bij de Groenestraat start de uitvoering in 2010 met een doorloop naar 2011.
B3 Opheffen van terugstroming oppervlaktewater in het rioelstelsel.	In de loop van 2010 zullen maatregelen getroffen worden bij industrieterrein "de Heuning".

Landschapsbeleid

Wij willen bereiken:	
A Het behouden en versterken van het Neder-Betuwe landschap.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Vaststellen landschapontwikkelingsplan.	Is in maart 2010 vastgesteld.
A2 Uitvoeren landschapontwikkelingsplan.	Het uitvoeringsprogramma zal waar mogelijk worden opgepakt. Er zijn geen financiële middelen voor de uitvoering maar door werk met werk te maken zijn we gestart met de invulling van het uitvoeringsprogramma. Een voorbeeld van een project dat onder het uitvoeringsprogramma kan vallen is het project "stroomruggen/woerden veilige oorden bij hoog water". Een project dat in samenwerking met Landschapsbeheer Gelderland en de gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Neder-Betuwe kan worden uitgevoerd.

Begraafplaatsenbeheer

Wij willen bereiken:	
Het hebben van een begraafplaatsenbeheerprogramma: <ul style="list-style-type: none"> • Piëteitsvol en klantvriendelijk begraven en uitvoeren van begravingen; • Voldoende begraafcapaciteit tegen een kostendekkend tarief. 	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Opstellen onderhoudsbestekken conform het hoogste niveau (=A)	Het bestek begraafplaatsen onderhoud is voor één jaar (2010) gegund. Het nieuwe bestek zal na de zomervakantie voor twee jaar, met de optie om drie maal met één jaar te verlengen Europees worden aanbesteed.
A2 Monitoren onderhoudsbestekken door toezicht-houders.	De gemeente heeft periodiek overleg met de aannemer. Steekproefsgewijs controleert de toezichthouder onze begraafplaatsen. De knelpunten met de nieuwe aannemer begin 2010 zijn opgelost. De begrafenisondernemers zijn te spreken over de huidige werkwijze.
A3 Opzetten en verbeteren van een begraafplaatsenadministratie.	Het op orde houden van onze begraafplaatsen administratie is een continue proces. De begraafplaats te Dodewaard is volledig in beeld gebracht in verband met het voornemen te ruimen. Van de andere begraafplaatsen is de basis ingevoerd en volgt de verdere actualisatie in de periode 2011 - 2012.

Gebouwenbeheer

Wij willen bereiken:	
A Het kwaliteitsniveau van gemeentelijke gebouwen voldoet aan het wettelijke kader.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Uitvoeren van het onderhoudsprogramma uitgangspunten: sober maar doelmatig	We zijn gestart met de actualisatie van het onderhoudsbeheerplan gebouwen. Uitgangspunten voor de actualisatie zijn om nogmaals de verschillende onderhoudsposten door te lichten en waar mogelijk een versoering (ombuiging) van het onderhoud door te voeren. De intentie is om de actualisatie nog dit jaar af te ronden en in februari / maart 2011 aan de raad voor te leggen.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Het periodiek ontvangen van NEN* keuringsmerken % goedgekeurd	P	Keuringsinstantie	Nulmeting dient nog plaats te vinden.	

*NEN is de afkorting van NEDerlands Normalisatie-instituut.

Verkeer en vervoer

Wij willen bereiken:	
A. Dat het aantal ongevallen op gemeentelijke wegen en kruisingen wordt teruggedrongen.	
B. De doorstroming op de openbare wegen verbeteren en daarmee het vergroten van de bereikbaarheid.	
C. Een goede bereikbaarheid van deur tot deur met goede openbaar vervoersvoorzieningen.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Uitvoeren verkeersveiligheidsplan, gekoppeld aan het wegenbeheerplan.	Recent is de herinrichting van de Cuneraweg afgerond. De herinrichting van de Liniestraat is recent gestart. De Burg. Houtkoperlaan wordt na de zomervakantie heringericht.
A2 Stimuleren van niet-infrastructurele maatregelen (educatie/ voorlichting, SID).	Via de provincie Gelderland (ROVG) en de Regio Rivierenland vinden er in/voor onze gemeente diverse niet-infrastructurele activiteiten plaats of worden deze nieuw opgezet. Het is de bedoeling om dit jaar een seniorenrit (cursus rijvaardigheid voor ouderen) te organiseren ism de ouderenorganisaties.
A3 Uitvoeren van de inrichting van het gemeentelijk wegennet conform de richtlijnen van duurzaam veilig.	Zie A1.
B1 Regionaal overleg over de oplossing van de regionale fileproblematiek;	Op dit moment is de provincie met name aan zet voor lange termijnmaatregelen op de N233. In overleggen met de provincie Gelderland wordt blijvend aandacht gevraagd voor deze problematiek.
B2 Bewaken interne verankering verkeersvisie bij andere gemeentelijke plannen.	De verkeersvisie wordt in de structuurvisie verankerd en ook bij relevante ruimtelijke ontwikkelingen betrokken.
C1 Huidige OV-vervoersvoorzieningniveau behouden d.m.v. overleg betrokken partners.	Recent is de OV-concessie in Rivierenland opnieuw aanbesteed. Binnenkort is er overleg met de concessiehouder (Arriva) over het openbaar vervoer in de gemeente.
C2 Subsidie verstrekken aan de veerpont.	Subsidies worden jaarlijks verstrekt en gedeeltelijk van de provincie terug ontvangen. Geen relevante ontwikkelingen.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal dodelijke verkeersslachtoffers	P	Ministerie VenW	0	n.n.b*
Aantal verkeersgewonden.	P	Ministerie VenW	40	n.n.b*
Aantal verkeersongelukken uitsluitend materiële schade.	P	Ministerie VenW	160	n.n.b*
Rapportcijfer bereikbaarheid buurt met auto	E	Staat van de gemeente	7,5	**

* Komt landelijk pas in april 2011 beschikbaar.

** Geen gegevens beschikbaar

Speelruimte

Wij willen bereiken:	
A Voldoende en veilige speelplaatsen die afgestemd zijn op de verschillende leeftijdscategorieën.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Controleren en onderhouden van alle speelplaatsen en toestellen volgens de normen van het attractiebesluit;	Vindt als voorheen plaats volgens voorschriften.
A2 Door derden laten inspecteren van alle speeltoestellen en tot actie overgaan bij noodzakelijke verbeteringen;	Inspecties vinden plaats door externe partij; verbeteringen aan speelplekken en vervanging toestellen en ondergronden slechts als het op termijn te behouden plekken betreft.
A3 Uitvoering geven aan de nota: "inspelen op spelen, ruimte voor de jeugd".	Uitvoering van de nota wordt in kader wijkmanagement ter hand genomen. Te behouden plekken zullen in de 2 ^e helft van 2010 worden bepaald en gepubliceerd. Daarna volgt het invullen van de witte en onderbezette plekken.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
% speeltoestellen die voldoen aan het attractiebesluit.	P	Veiligheidskeuring	100	100
% speelruimte gerelateerd aan het uitgegeven deel van de oppervlakte van een kern.	P	Nuso-norm	3	Niet bekend; kan met onze programmatuur niet berekend worden, maar zeker minder dan 3%. Prioriteit ligt bij goede spreiding en bereikbaarheid

Recreatiebeleid

Wij willen bereiken:	
A Goede informatievoorziening van de recreatiemogelijkheden binnen de gemeente.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Uitvoering geven aan de onderdelen uit het actieplan recreatie & toerisme in Neder-Betuwe. Het gaat om verbeteringen ten aanzien van de informatievoorziening.	<p>Een aantal actiepunten uit het 'actieplan recreatie en toerisme Neder-Betuwe' en het regionale actieplan 'Kansen tussen de dijken' zijn in de afgelopen periode afgerond /opgestart. De uitvoering van 'Kansen tussen de dijken' heeft enige vertraging opgelopen, aangezien eind 2009 de subsidiegelden voor de projecten op bleken te zijn (POP-gelden) en gezocht moest worden naar andere financierings-mogelijkheden, zonder een extra bijdrage van de gemeenten. Dit is inmiddels afgerond, waardoor nu weer verder wordt gegaan met de uitvoering van de actiepunten.</p> <p>Van de 13 actiepunten die genoemd staan in het actieplan recreatie en toerisme gemeente Neder-Betuwe zijn inmiddels 9 acties uitgevoerd of in uitvoering, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informatie op internet (RBT): het RBT heeft een inventarisatie gedaan naar accommodaties en fiets- en wandelroutes in de regio. • Bewegwijzering binnen de gemeente: In regionaal verband is een start gemaakt met de bewegwijzering d.m.v. bruine borden, die naar verwachting in het voorjaar van 2011 zal zijn gerealiseerd. • Foldermateriaal over recreatiemogelijkheden: Het RBT is bezig met de intensivering van marketing en promotie van de regio. • Uitbreiden infoposten: er is een TOP (toeristisch overstappunt) gerealiseerd bij het Veerhuis in Opheusden. • Fietsknooppunten: het fietsknooppuntensysteem is afgerond en geopend. • Stimuleren toeristisch recreatief ondernemerschap: Neder-Betuwe heeft deelgenomen aan het project 'Mijn idee, een goed idee?' • NORT Consulent: de Nort-consulent is sinds 2006 actief. • Samenwerking d.m.v. netwerkbijeenkomsten: In de regio zijn reeds een aantal bijeenkomsten voor ondernemers geweest. • Kampeerbeleid: het kampeerbeleid Neder-Betuwe is in 2009 vastgesteld door de gemeenteraad. <p>Overige actiepunten die door de gemeente zelf moeten worden opgepakt, maar voorlopig niet uitgevoerd worden. Dit zijn de volgende actiepunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het plaatsen van Infopanelen ter plekke: Infopanelen plaatsen bij bezienswaardigheden langs wandel- en fietsroutes. • Uitbreiden en ontwikkelen extensieve recreatiemogelijkheden: • Stimuleren (nieuwe) toeristische recreatieve initiatieven: De gemeente zal actief uitdragen dat nieuwe initiatieven, passend binnen onze ambities, worden gewaardeerd en gefaciliteerd. • Instellen van een Platform Recreatie & Toerisme: PRET in Neder-Betuwe:

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 3 Openbare ruimte				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Overige kleine verschillen	-12.495	429	-8.723	-8.375
Totaal	-12.495	429	-8.723	-8.375

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- a. Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting

Programma 4 - Economie

ALGEMEEN

Programma-inhoud	<ul style="list-style-type: none"> Het behouden en waar mogelijk versterken van het ondernemersklimaat en de werkgelegenheid in de gemeente. Het beheren en in stand houden van de wekelijkse markten.
Relevante beleidsruimte en kaders	<ul style="list-style-type: none"> Coalitieprogramma 2006-2010 "Voortvarend verder" Gemeenschappelijke regeling Industrieschap Medel Sterconvenant

Economie

Wij willen bereiken:	
A Voldoende aanbod van winkels in de kernen voor lokale (en regionale) consumenten, met bijzondere aandacht voor het behouden en creëren van winkelconcentratiegebieden in de kernen;	
B Bevorderen werkgelegenheid door voldoende aantrekkelijk aanbod van bedrijfsruimte;	
C Geen of zo min mogelijk leegstand op bedrijfsterreinen;	
D Inzicht in de behoefte aan type bedrijfsterreinen in de gemeente.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Uitvoeren winkelconcentratie Kesteren;	In december 2009 is in de klankbordgroep voor een scenario gekozen. Dat wordt nu verder uitgewerkt. Ondernemers en projectontwikkelaars gaan kijken of ze met dit scenario verder kunnen. Er wordt een doorrekening gemaakt. Eind 2010 wordt een ruimtelijke visie voorgelegd aan de raad met go/no-go besluit.
A2 Uitvoeren winkelconcentratie Ochten.	Er vinden gesprekken plaats met de eigenaar en beheerder van de Vicary in Ochten. Indien er tot een overeenstemming kan worden gekomen, zal het project verder uitgevoerd kunnen worden. Begin 2011 wordt go/no-go besluit genomen.
B1 Realiseren bedrijventerrein Bonegraaf-West;	De inschrijvingen voor een kavel op Bonegraaf-West hebben plaatsgevonden en een groot deel van de kavels zijn aangeboden aan geïnteresseerde ondernemers.
B2 Onderzoek naar mogelijkheid tot realiseren Agro Business Center.	In de maanden september/oktober van dit jaar zal worden gestart met het opstellen van een plan van aanpak om te komen tot een Integrale Structuurvisie Laanboomcentrum. Op basis van dit plan van aanpak kan de raad in de eerste helft van 2011 een go/no-go besluit nemen ten behoeve van het opstellen van de structuurvisie en de doorgang van het project Agro Business Center.
C1 Hanteren van een actief uitgiftebeleid bij bouw kavels op bedrijventerreinen.	Er is een uitgifteprotocol vastgesteld in de gemeente Neder-Betuwe.
D1 Uitvoeren van een behoeften onderzoek onder lokale ondernemers	In 2009 is ervoor gekozen hier geen uitvoering aan te geven omdat hier geen behoefte voor was bij de ondernemers.
D2 Ontwikkelen van economische visie met daarin een visie op bedrijventerreinen die aansluit bij de regiovisie en het EPO. (Economisch Programmering- en Ontwikkelingsrapport).	Dit zal naar verwachting eind 2010 worden opgepakt.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal arbeidsplaatsen	P	Kvk	9.130	*
Rapportcijfer tevredenheid winkels in de buurt	E	Staat van de gemeente	6,1	*
Rapportcijfer tevredenheid winkels in de gemeente	E	Staat van de gemeente	6,1	*

* Gegevens niet beschikbaar

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 4 Economie				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Overige kleine verschillen	3.450	3.450	3.450	3.450
Totaal	3.450	3.450	3.450	3.450

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- a. Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting

Programma 5 - Scholing en vorming

ALGEMEEN

Programma-inhoud	Wettelijke taken openbaar onderwijs, de zorg voor de onderwijshuisvestingszaken, de uitvoering van de Leerplichtwet, subsidiëring Schoolbegeleiding, het ontwikkelen en uitvoeren van onderwijsachterstandenbeleid, zorg voor bekostiging leerlingenvervoer en zorg voor volwasseneneducatie.
Relevante beleidsruimte en kaders	<ul style="list-style-type: none"> • Coalitieprogramma 2006-2010 "Voortvarend verder"; • Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs; • Verordening leerlingenvervoer (RB 26 februari 2009 nummer 09/00782); • Beheerplan gebouwenonderhoud basisscholen; • Beleidsnotitie Voor en vroegschoolse Educatie 2006-2010; • Onderwijshuisvestingsprogramma (OHP); • Statuten Stichting Spoenk.
Ontwikkelingen	In 2009 zijn de resultaten van een haalbaarheidsonderzoek m.b.t. regionale samenwerking op het terrein van leerplicht bekend geworden. Op basis daarvan is besloten geen verder onderzoek te doen, omdat de prijs/kwaliteit niet in een gewenste verhouding stonden.

Openbaar Onderwijs

Wij willen bereiken:	
A. Kwalitatief goed openbaar onderwijs bieden in elke kern van de gemeente.	
B. Exploiteren van de scholen binnen de rijksvergoeding die het schoolbestuur hiervoor ontvangt.	
C In stand houden van scholen als zelfstandige school of als nevenvestiging / dislocatie.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Bespreken van de mogelijkheden tot . bestuurlijke schaalvergroting.	Het bestuur Spoenk onderzoekt de samenwerking of eventuele fusie in de toekomst mogelijk is met de schoolbesturen in de regio. Op dit moment zijn er nog geen concrete plannen tot samenwerking of eventuele fusie.
B1 Toetsen, beoordelen en adviseren van de Begroting en jaarrekening van het schoolbestuur.	De begroting 2009 en 2010 en de jaarrekening 2008 zijn goedgekeurd. Na de zomervakantie volgt nader advisering over het jaarverslag 2009.
C1 Adviseren van het schoolbestuur en beoordelen van aanvragen over het in stand houden van de openbare scholen.	Hieraan is uitvoering gegeven. In dit kader heeft de raad in april 2010 besloten om de Houtkoperschool op te heffen en deze school alsmede de Isandra school in stand te houden als nevenvestiging van De Bellefleur. De minster van O,C en W heeft hiermee ingestemd.

Huisvesting Onderwijs

Wij willen bereiken:	
A Bieden van voldoende en kwalitatief goede huisvesting en eerste inrichting voor het openbaar- en bijzonder basis, speciaal- en voortgezet onderwijs.	
B Onderhoud plegen aan schoolgebouwen.	
C Tijdig inspelen op nieuwe ontwikkelingen en wetgeving.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Opstellen van een integrale leerling-prognose.	Opstelling van de leerlingenprognose is uitgesteld tot het eerste kwartaal 2011. Dit in afwachting van nadere besluitvorming na augustus 2010 over de woningbouwplanning en fasering voor de komende 20 jaar.
A2 Uitvoeren van het huisvestingprogramma 2007 t/m 2010.	De nieuwbouw van Wegwijzer is in het voorjaar 2010 in gebruik genomen. De uitbreiding van de Rehobothschool in Ochten is eind 2009 gestart en is opgeleverd in juli 2010.
A3 In gebruik nemen van de Detmarschool te Ochten in het najaar van 2010.	De in gebruikneming van deze school in het najaar 2010 zal niet lukken. De bouwvergunning voor deze bouw kan wegens de bekende steenuil en het nog vast te stellen bestemmingsplan voor de Triangel pas eind 2010 begin 2011 worden verleend. Dit betekent een aanzienlijke vertraging van meer dan 1 jaar. De ingebruikneming moet worden bijgesteld naar eind 2011 begin 2012. De school heeft zelf voorzien in tijdelijke huisvesting
A4 Opstellen van het huisvestingprogramma 2011.	Deze wordt conform planning na de zomervakantie 2010 opgesteld.
B1 Periodiek overleg met de schoolbesturen.	Met de schoolbesturen is periodiek overleg over huisvestingsaanvragen en de uitvoering van bouwplannen en onderhoudswerkzaamheden alsmede integrale subsidieaanvragen bij het rijk. Gedurende het schooljaar 2009/2010 is rijkstoestemming verkregen voor aanpassing en uitbreiding van 3 scholen in Ochten in het kader van de regeling voor het stimuleren en aanpassen van huisvesting tot brede scholen. Deze rijksvergoeding totaal circa € 770.0000 zal conform de regeling worden besteed aan de desbetreffende scholen en zal budgettair neutraal verlopen. Daarnaast is een subsidie toegekend op basis van de Regeling Verbetering Binnenklimaat primair onderwijs voor elf scholen. Deze vergoeding van maximaal € 206.020 moet overeenkomstig deze regeling in het jaar 2010 worden besteed aan de desbetreffende scholen in onze gemeente.
B2 Actualiseren van het beheerplan gebouwen.	Deze actualisatie wordt voor 1 september 2010 afgerond.
C1 Adviseren en uitvoeren van nieuwe ontwikkelingen.	Hieraan wordt uitvoering gegeven.
C2 In samenwerking met de GGD deelnemen aan het project: "Frisse School"	Uitvoering moet nog plaatsvinden, voornamelijk in 2011. Dit sluit aan bij de planning van de GGD.

Leerplicht

Wij willen bereiken:	
A Bijdragen aan het terugdringen van het schoolverzuim.	
B Toename realiseren van het aantal leerlingen met een startkwalificatie.	
C Voorkomen en vroegtijdig signaleren van problemen bij jeugdigen met (meerdere) risicofactoren en deze problemen oplossen door goede verwijzing en behandeling.	
D Samenwerken en creëren van uniformiteit binnen de leerplichtregio.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Behandelen van meldingen van schoolverzuim binnen 1 week na melding.	Heeft korte periode niet plaatsgevonden i.v.m. ziekte leerplichtambtenaar. Nu heeft het weer zijn voortgang.
A2 Actueel houden van de leerplichtadministratie voor de leeftijden 4 tot 23 jaar.	Up to date, 4 mei 2010 monitoring plaatsgevonden door Pink Roccade van CiVision Onderwijs.
A3 Opstellen leerplichtverslag schooljaar '09-'10.	Loopt conform planning. Staat op Dylta voor de raad van november 2010.
B1 Voorlichting, advies en bemiddeling aan scholen en ouders bieden.	Loopt conform planning.
C1 Deelnemen aan Zorg Advies Teams.	Gerealiseerd en continue proces.
C2 Onderhouden van contacten met onderwijsinstellingen, hulpverlening, politie en justitie.	Gerealiseerd en continue proces.
C3 Melden van VSVérs in de leeftijdscategorie 18 tot 23 jaar aan het Regionaal Meld- en coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten.	Gerealiseerd en continue proces. NB. Er is afgesproken met RMC dat Neder-Betuwe ook de kwalificatieplichtigen doorgeeft aan het RMC.
D1 Deelnemen aan het regionale leerplichtoverleg.	Gerealiseerd en continue proces.
D2 Beoordelen van het haalbaarheidsonderzoek m.b.t. regionale samenwerking.	Besloten is om niet deel te nemen in verband met prijs/kwaliteitsverhouding.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Van de kwalificatieplichtigen dient 95% daadwerkelijk invulling te geven aan deze plicht	P	Gemeente / leerplichtverslag	98%	98%

Schoolbegeleiding

Wij willen bereiken:	
A Bijdragen aan de beperking van de onderwijsachterstand.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 De schoolbesturen door middel van het verstrekken van subsidie in staat stellen de nodige begeleiding te krijgen.	Subsidie beschikkingen voor 2010 zijn in december 2009 verstuurd en de betaling geschiedt in 4 kwartalen.

Onderwijsachterstandenbeleid

Wij willen bereiken:	
A Zorg dragen voor een voldoende aanbod van VVE op de peuterspeelzalen en kinderopvangcentra en zorg dragen voor de doorgaande leerlijn VVE.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Uitvoeren van de beleidsnotitie Voor- en vroegschoolse Educatie 2006-2010.	Loopt conform planning.
A2 Evalueren van de beleidsnotitie 2006-2010.	Is afgerond en wordt betrokken bij de opstelling van de beleidsnotitie 2011-2014 (zie A3).
A3 Opstellen beleidsnotitie 2011-2014.	De notitie is in september door het college vastgesteld.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
% doelgroepkinderen van 2,5 – 4 jaar dat bereikt wordt met voorschoolse educatie	E	gemeente	46	75

Leerlingenvervoer

Wij willen bereiken:	
A1 Regelen van goed vervoer van kinderen, waarbij wordt gekeken naar verschillende alternatieven van vervoer (taxi, openbaar, eigen) om de zelfstandigheid en daarmee de zelfredzaamheid van kinderen te stimuleren.	
A2 Verlagen van het totale budget voor vervoerskosten en het dalen van het aantal leerlingen in het taxivervoer.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Overleggen met scholen, ouders en adviseurs om het bestaande taxivervoer te wijzigen in openbaar vervoer of eigen vervoer.	Diverse gesprekken hebben plaatsgevonden met scholen, ouders en adviseurs om het bestaande taxivervoer te wijzigen in openbaar vervoer of eigen vervoer. Op 16 juni 2010 heeft het college een aantal beleidskaders vastgesteld, die de toepassing van de verordening leerlingenvervoer hebben versoepeld. Het gaat hierbij vooral om het aanpassen van het leeftijds criterium van 9 naar 11 jaar. De Europese aanbesteding is inmiddels een feit geworden.
A2 De mogelijkheden onderzoeken om tot Kostenbesparing van de bestaande taxiriten te komen zonder in te leveren op de kwaliteit.	De geplande kostenbesparing door de beleidswijziging zal als gevolg van de bijstelling van de kaders (leeftijd verhoogd van 9 naar 11 jaar) naar alle waarschijnlijkheid niet geheel worden gehaald. De Europese aanbesteding is op basis van het oorspronkelijk bestek positief uitgevallen. Echter enerzijds door de bijstelling van het beleid en anderzijds door het feit dat er een toename van het aantal te vervoeren kinderen is, zullen de (financiële) effecten pas in de loop van het 4e kwartaal bekend zijn. Zodra die informatie beschikbaar is, zal die worden aangereikt.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal kinderen dat gebruik maakt van taxivervoer	P	Taxivervoerder	135	135

Volwasseneneducatie

Wij willen bereiken:	
A Dat volwassenen door het volgen van een opleiding of cursus competenties kunnen verwerven die Noodzakelijk zijn voor een baan, beroepsopleiding en hun persoonlijke ontplooiing.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en analyse
A1 Educatiecontracten afsluiten met het ROC Tiel volgens criteria van de Wet participatiebudget*.	Met het ROC Rivor te Tiel is voor 2010 wederom een overeenkomst gesloten. Overigens bestaat er tot en met 2012 nog een bestedingsverplichting bij het ROC.
A2 Opstellen beleidsnotitie m.b.t. de uitvoering van de Wet participatiebudget.	Vanwege krimpende budgetten, verantwoordings-eisen met output verdeelmaatstaven en pas per 1 januari 2013 ontschotting van het educatiedeel, maakt het moeilijk om tot een integrale en vraaggerichte aanpak te komen. Reden waarom het niet raadzaam is om de totale visie op het Participatiebudget in zijn geheel uit te werken, maar steeds voor onderdelen van het Participatiebudget uitgangspunten en criteria vast te stellen.

*Het participatiebudget is een specifieke rijksuitkering voor gemeenten voor re-integratie, inburgering en volwassen educatie. Dit budget is het gevolg van het bestuursakkoord tussen Rijk en gemeente van 4 juni 2007.

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 5 Scholing en vorming				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Verkoop oud VLC	-1.121.990	0	0	0
b. Voordeel op kapitaallasten a.g.v. vertraging	-262.097	0	0	0
c. Overige kleine verschillen	0	8.192	8.192	8.192
Totaal	-1.384.087	8.192	8.192	8.192

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- a. Bij het beschikbaar stellen van het benodigd krediet voor de nieuwbouw van het Van Lodensteincollege (VLC) is één van de uitgangspunten geweest dat voor de dekking van de stichtingskosten van deze nieuwe school de verwachte winst van € 1,2 miljoen bij de te realiseren woningbouw van het oude VLC-terrein ingezet zou worden. De nieuwbouw VLC is inmiddels gerealiseerd. De ontwikkeling van het oude VLC-terrein is echter vertraagd. Zoals bekend wordt het oude VLC-gebouw gebruikt als tijdelijke huisvesting voor een gedeelte van het gemeentelijk apparaat. Bij de bepaling van het investeringskrediet voor de nieuwbouw was uitgangspunt dat de kapitaallasten geheel gedekt dienen te worden uit een daartoe gevormde bestemmingsreserve. Omdat bij het oorspronkelijke raadsbesluit afgesproken is dat er € 1,2 miljoen van de te realiseren opbrengst hiervoor gebruikt moest worden wordt dit bedrag in het huidige boekjaar als storting verwerkt. Dit betekent voor dit programma een baat van € 1,2 miljoen. Doordat er in 2010 een eenmalige kapitaallastcorrectie plaatsheeft gevonden, wordt het uiteindelijk voordeel € 1.121.990. Voor de jaarlijks terugkerende rentelast van € 60.000 die de gemeente moet dekken totdat woningbouw gerealiseerd is, wordt verwezen naar programma 8. Voor de verwerking in de reserve VLC en in de algemene reserve wordt verwezen naar Overzicht Mutaties in reserves van deze bestuursrapportage.
- b. Als gevolg van de verschillende vertragingen op aanpassing, uitbreiding en nieuwbouw op onze scholen is een incidenteel voordeel ontstaan op kapitaallasten. Het betreft hier een incidenteel voordeel van € 262.097. Dit heeft voor het grootste deel betrekking op de vertraging van de nieuwbouw speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs te Ochten voor een bedrag van € 172.000 en op de vertraging van de uitbreiding van de Rehobotschool te Ochten voor een bedrag van € 67.500. Het behaalde voordeel op kapitaallasten van de vertraging van de nieuwbouw speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs te Ochten dient wel in relatie te worden gezien met de vertraging van de extra te verwachten algemene uitkering als gevolg van de toename van het aantal leerlingen. Voor dit laatste verwijzen wij u naar het onderdeel "overzicht algemene dekkingsmiddelen". Zie ook programma 1 onderdeel e "stelpost kapitaallasten".
- c. Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting

Programma 6 - Welzijn en cultuur

ALGEMEEN

Programma-inhoud	Het stimuleren en in stand houden van voorzieningen op het gebied van cultuur, monumenten, sport, kunst, kinderopvang, jeugd- en jongeren, ouderen, almede het subsidiëren van activiteiten in het kader van leefbaarheid.
Relevante beleidsruimte en kaders	<ul style="list-style-type: none"> • Coalitieprogramma 2006-2010 "Voortvarend verder" • Notitie Welzijnsbeleid spoor II en de daarop gebaseerde subsidieverordening en vastgestelde beleidsregels • Beheerplan gebouwen • Renovatieplan groene sportvelden • Specifiek voor Kinderopvang/peuterspeelzaalwerk: <ul style="list-style-type: none"> - verordening wet Kinderopvang 2005 - verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk Neder-Betuwe • Eigenwijs Rivierenland
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> • Vergrijzing • Toename aantal tweeverdieners/individualisering van de samenleving • Beroep op eigen verantwoordelijkheid van burgers wordt meer benadrukt • Regionale samenwerking

Cultuur

Wij willen bereiken:	
A Het bieden van een gevarieerd en toegankelijk aanbod van culturele voorzieningen en activiteiten, dat is afgestemd op de vraag van de inwoners van de gemeente Neder-Betuwe en ter bevordering van de ontplooiing, ontspanning en leefbaarheid.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Geven van lessen Algemene muzikale vorming in de groepen 4 van de basisscholen door muziekschool de plantage.	Loopt conform planning.
A2 In standhouden van de basisbibliotheek Rivierenland door subsidie te verlenen.	Er is in 2009 een project gestart bij de bibliotheek om het opdrachtgeverschap van de gemeente te versterken. Ten behoeve hiervan is een convenant opgesteld dat in september aan de raad is voorgelegd.
A3 Realiseren van een vaste bibliotheekvoorziening in Opheusden (2011) en Ochten (jaar?)	De vestiging in Opheusden loopt iets vertraging op doordat de bouw van het Wozoco vertraagd is. Dit wordt waarschijnlijk eind 2011, begin 2012 opgeleverd. De mogelijkheden tot het onderbrengen van de bibliotheek in de brede school van de Houtkoperschool wordt onderzocht.
A4 Amateurverenigingen in staat stellen activiteiten te ontwikkelen door subsidie te verlenen.	Loopt conform planning.
A5 Deelnemen en financieel bijdrage aan het cultuurpact. Organiseren van de projecten: "Literatuurfestival" en "Aan het Woord".	Loopt conform planning.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal uitleningen bibliotheek.	P	Bibliotheek	170.713	158.137
Aantal leden bibliotheek.	P	Bibliotheek	3.345	3.241
Aantal jeugdleden muziekkorpsen, fanfares en drumbands.	P	Verenigingen	64	58

Sport

Wij willen bereiken:	
<p>A Vergoten van deelname aan activiteiten op het gebied van sport. Vergroten van de sportdeelname door alle leeftijdsgroepen met als doel een gezonde leefstijl te bevorderen. Bieden van ontplooiing- en ontwikkelingsmogelijkheden voor iedereen, evenals vergroten van de maatschappelijke participatie.</p>	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 De voetbal- en korfbalvelden op een kwaliteitsniveau brengen en houden conform de richtlijnen van ISA sport.	Het kunstgrasveld bij VV Kesteren is aangelegd en een voetbalveld van VV Uchta is gerenoveerd, zodat bij de start van het nieuwe seizoen gebruik van de velden gemaakt kan worden. Het korfbalveld zal niet in 2010 maar in 2011 opgeknapt worden, omdat na overleg met de korfbalvereniging bleek dat er in 2010 een probleem zou ontstaan met de trainingen en wedstrijden (door de aanleg van het kunstgrasveld op hetzelfde terrein zijn er geen andere uitwijkmogelijkheden voor korfbal en voetbal).
A2 Realiseren van extra trainingscapaciteit bij VV Kesteren door het natuurgrasveld om te bouwen tot een kunstgrasveld.	Loopt conform planning, zie boven.
A3 Zorg dragen voor en in stand houden van het voorzieningsniveau voor binnensporters.	Loopt conform planning.
A4 Realiseren van een extra gymzaal bij sportzaal De Linie in Ochten.	Door een bezwaar tegen de parkeermogelijkheden en faillissement van de staalleverancier heeft dit project enige vertraging opgelopen. De planning is om de gymzaal eind 2010/begin 2011 op te leveren.
A5 Deelnemen aan het Regionaal Sociaal Programma, dat in 2010 en 2011 uitgevoerd zal worden.	Er is een sportbuurtwerker aangesteld waarmee een uitvoeringsplan is opgesteld. Op dit moment worden er sportinstuiven georganiseerd in Echteld en Ochten. De andere kernen volgen nog dit jaar. Ook wordt er gekeken om voorlichting te geven over voeding en bewegen, en andere laagdrempelige activiteiten te stimuleren en op te zetten.
A6 Deelnemen aan het Nationaal Actieplan Sport en bewegen, dat van 2010 tot 2014 uitgevoerd zal worden.	Loopt conform planning, zie RSP. RSP is een onderdeel van het NASB, omdat de middelen vanuit het RSP zijn gebruikt om NASB subsidie te genereren.
A7 Visie ontwikkelen op de mogelijkheden van combinatiefuncties voor Onderwijs, Sport en Cultuur in onze gemeente.	De visie is opgesteld. Besluitvorming zal in september in de raad plaatsvinden.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal jeugdleden sportverenigingen.	P	Verenigingen	2000	1.954
Bezettingsgraad sporthal de Biezenwei.*	P	Samenleving	62%	64%
Bezettingsgraad Verenigingshal De Eng.*	P	Samenleving	43%	46%
Bezettingsgraad Verenigingshal De Leede.*	P	Samenleving	57%	59%
Bezettingsgraad gymzaal Kesteren.*	P	Samenleving	35%	35%
Bezettingsgraad gymzaal Echteld.*	P	Samenleving	45%	45%
Bezettingsgraad sportzaal De Linie.*	P	Samenleving	56%	63%

* Uitgangspunt bij bezettingsgraad: 40 weken van 15 uur per dag (8.00 uur – 23.00 uur), 6 dagen per week

Toelichting

Een deel van het gebruik van “De Eng” en de “gymzaal Kesteren” is verschoven naar de “verenigingshal De Leede”.

Welzijnsbeleid

Wij willen bereiken:	
A Het bevorderen van de leefbaarheid en het ondersteunen van voorzieningen/activiteiten die als basisvoorziening zijn aangemerkt.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Uitvoeren van de Nota Welzijnsbeleid 2006 en de daarop gebaseerde subsidieverordening en beleidsregels.	Loopt conform planning
A2 Op basis van de evaluatienota welzijn-/subsidiebeleid (raad 1 ^e kwartaal 2010) een nieuw subsidiebeleid, subsidieverordening en beleidsregels opstellen (2 ^e /3 ^e kwartaal 2010).	De evaluatie van het welzijn-/subsidiebeleid is uitgesteld tot na de zomer 2010 (raad 11 november 2010). Nieuw subsidiebeleid volgt dan voor de zomer van 2011.
A3 Opstellen van een basisnota "lokaal sociaal beleid"	Verloopt volgens planning. Nota Lokaal Sociaal Beleid staat op de agenda voor de raad van december 2010.
A4 Uitvoeren van het accommodatiebeleid. (zie verder welzijnsaccommodaties)	De uitvoering van het accommodatiebeleid is (mede) afhankelijk gemaakt van externe ontwikkelingen zoals winkelconcentraties, centrumplanontwikkeling en nieuwe wijk(en).

Welzijnsaccommodaties / dorpshuizen

Wij willen bereiken:	
A Dat verenigingen en andere groeperingen binnen de gemeenschap goede huisvesting, afgestemd op de behoefte, ter beschikking hebben.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Op basis van de nota: Integraal accommodatiebeleid: "Visie en Uitgangspunten" en het scenarioplan een keuze maken over een nader uit te werken scenario.	De raad heeft gekozen voor scenario 3 'Kiezen en Delen'.
A2 Uitvoeren van het gekozen scenario.	Met de keuze voor scenario 3 uit het scenarioplan heeft de raad er voor gekozen om, waar mogelijk op maat van de gemeente en de kernen in de gemeente, accommodaties op maat te realiseren. De realisatie is afhankelijk van externe ontwikkelingen.

Jeugd en jongerenwerk

Wij willen bereiken:	
Een samenhangend jeugdbeleid voor de leeftijdscategorie 0-23 jaar, door:	
A 1 Organiseren dat jeugdige (0-23 jaar), zijn gezin en/of omgeving zorg en begeleiding kan ontvangen.	
B 1 Een divers pakket aan voorzieningen en activiteiten dat aansluit op de wensen en behoefte van jongeren (en hun ouders) aanbieden; 2 Jongeren in staat stellen om zelf (mee) te beslissen of zelf met initiatieven te komen.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 De actiepunten uit de nota "jeugdbeleid" uitvoeren (wordt eind 2009 vastgesteld).	Diverse actie- en onderzoekspunten zijn uitgezet. In een nota update (raad 11/11) zal verslag gedaan worden van eerste resultaten en bevindingen en zal in het eerste halfjaar 2011 de agenda bijgesteld kunnen worden.
B1 Verenigingen / organisaties in staat stellen activiteiten te ontwikkelen door subsidie te verlenen.	Mogelijkheden om subsidie aan te vragen en activiteiten op te zetten worden door gespecialiseerd jongerenwerk onder aandacht verenigingen en initiatieven gebracht; daarbij vormt participatie van de doelgroep jeugd bij keuze en organisatie van activiteiten een speerpunt.
B2 Lanceren van de website "Jongin-Nederbetuwe" en het instellen van een redactieraad bestaande uit jeugd en jongerenwerker.	Jongin is on-line sinds 22 april 2010. De database onder de site zal verbeterd worden als NB is aangesloten op G!ds. Er is een aantal enthousiaste jongeren betrokken bij de lokale invulling, onder leiding van een gespecialiseerde jongerenwerker die al elders ervaring heeft opgedaan met jongin.

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 6 Welzijn en cultuur				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Voordeel op kapitaallasten a.g.v. vertragingen	-82.383	0	0	0
b. Nationaal actieplan sport en bewegen (NASB)	54.618	0	0	0
c. Bibliotheek	-25.000	0	0	0
d. Overige kleine verschillen	-51.777	4.650	4.650	4.650
Totaal	-104.542	4.650	4.650	4.650

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- De vertraging van de uitbreiding van sporthal De Linie te Ochten heeft geresulteerd in een voordeel op kapitaallasten van incidenteel € 64.000. Daarnaast is het krediet van Verenigingshal De Leede nog niet helemaal afgerond, dat heeft geleid tot een incidenteel voordeel op kapitaallasten van € 13.000. Verder is er nog sprake van enkele kleine vertragingen binnen programma 6 Welzijn en cultuur, waardoor het totaal van het incidenteel behaalde voordeel op kapitaallasten uitkomt op € 82.383. Zie ook programma 1 onderdeel e "stelpost kapitaallasten".
- Middels de junicirculaire 2010 is een extra bedrag aan algemene uitkering beschikbaar gesteld t.b.v. de uitvoering van het Nationaal actieplan sport en bewegen (NASB). Het betreft een bedrag van € 54.618 voor het jaar 2010. De ontvangst is verantwoord bij het onderdeel "overzicht algemene dekkingsmiddelen" en de last wordt verantwoord op programma 6 Welzijn en cultuur. Per saldo budgettair neutraal.
- Vanaf 2010 zijn er middelen geraamd voor de huisvesting van een vaste bibliotheekfunctie in Opheusden en Ochten. Beide functies zullen naar verwachting op zijn vroegst in 2011 gerealiseerd worden, waardoor eenmalig € 25.000 in ieder geval vrijvalt voor het jaar 2010.
- Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting

Programma 7 - Zorg, Werk en Inkomen

ALGEMEEN

Programma-inhoud	Het verstrekken van bijstand en maatschappelijke diensten, het op weg helpen van inwoners naar werk, het bestrijden van armoede, de inburgering van nieuw- en oudkomers en het ontwikkelen c.q. uitvoeren van lokaal zorgbeleid.
Relevante beleidsruimte en kaders	<ul style="list-style-type: none"> Coalitieprogramma 2006-2010 "Voortvarend verder" Samenwerkingsovereenkomst Neder-Betuwe/Tiel m.b.t. werk en re-integratie en schuldhulpverlening Nota Bijzondere bijstand 2007 Beleidsplan Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)/Jaarplan Wmo 2009 e.v. en Verordening WMO Budgetovereenkomst Algemeen Maatschappelijk Werk 2008-2011; Nota welzijnsbeleid spoor II en de daarop gebaseerde subsidieverordening inclusief beleidsregels; Taakstelling huisvesting statushouders, afspraken met Stichting Woningbeheer Betuwe; Productencatalogus GGD Rivierenland
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> Vergrijzing Toename aantal tweeverdieners/individualisering van de samenleving Regionale samenwerking Landelijke tendens: "zorg" legt de verantwoordelijkheid neer bij de burger en zijn directe omgeving Zelfredzaamheid van de burgers en mantelzorg als "vangnet"

Wet werk en bijstand

Wij willen bereiken:	
A Voorkomen van instroom en bevorderen van uitstroom van (nieuwe) bijstandsgerechtigden.	
B Sociale activering van bijstandsgerechtigden.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 De uitvoering van de Wet werk en bijstand (Wwb) is uitbesteed aan de afdeling Werk en Inkomen Tiel. In de dienstverlenings-overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de uitvoering en de wijze van verantwoording.	Elk kwartaal wordt een managementrapportage verstrekt. Tot op heden (1 ^e kw. 2010) is er geen aanleiding geweest om in overleg te gaan over de uitvoering. Als gevolg van de economische recessie zien wij wel een stijging van het aantal cliënten van 129 naar 139 (juni 2010).
B1 Uitvoering geven aan de Wet Participatieplaatsen door de afdeling Werk en Inkomen Tiel als volwaardig reactiveringinstrument van sociale activering, waarbij wordt gezocht naar werkzaamheden / plaatsen bij diverse instellingen.	Middels de bij A1 genoemde managementrapportages wordt verantwoording afgelegd. Over de uitvoering over 2010 is verzocht om een evaluatie van de inzet van het werkdeel Wet werk en bijstand.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal afgesloten trajectplannen re-integratie.	P	Afdeling WIZ, Tiel	40	6
Aantal cliënten Wwb.	P	Afdeling WIZ, Tiel	127*	139
Dekkingspercentage uitgaven en inkomsten Inkomensdeel Wwb.	P	Samenleving	97,5%*	91,2%
Aantal cliënten loaz en loaw.	P	Afdeling WIZ, Tiel	8	12
Werkloosheidspercentage. **	P	Basisset Regionale arbeidsmarktinformatie	2,5%	2,9%

* gelet op de economische recessie is de vraag of de streefwaarde haalbaar is

** Niet werkende werkzoekenden: potentiële beroepsbevolking

Wet Maatschappelijke ondersteuning

Wij willen bereiken:	
A Het bevorderen van de zelfredzaamheid van inwoners, hun maatschappelijke participatie en de leefbaarheid van de woonomgeving; Wij willen de beperkingen die burgers ondervinden in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie verminderen.	
B Verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Voor 1 januari 2010 een nieuwe Wmo verordening en bijbehorend financieel besluit vaststellen;	Gerealiseerd. Raad 17 december 2009.
A2 Begin 2010 het traject: "compensatiebeginsel" uitvoeren en afronden en afronden: "Van het verstrekken van zorg en voorzieningen, naar eigen kracht en participatie"	Loopt conform planning: afronding gerealiseerd juni 2010.
A3 Focussen op de "voorgliggende voorzieningen" door uitvoering te geven aan de nota: Mantelzorg en versterken van vrijwilligerswerk, meer samenwerken met zorgaanbieders, (wijk)platforms, welzijnsstichting(en), woningbouwvereniging(en).	Loopt conform planning.
A4 Verlengen van het samenwerkingsverband regiotali met de provincie, op een wijze die het voor de regio en de individueel deelnemende gemeenten mogelijk maakt te sturen op kwaliteit en beheersbaarheid van kosten.	Gerealiseerd.
B1 In 2010 zullen we een verbeteringsplan maken wat betreft voorlichting en communicatie in ons loket, op onze digitale Wmo balie en via andere media.	Loopt conform planning.
B2 Verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening door: <ul style="list-style-type: none"> • Geen wachtlijsten; • Door verwijzen naar juiste instelling volgens de normen. • Terugdringen van het aantal formulieren. 	Loopt conform planning.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal woningaanpassingen hoger dan € 20.000	P	Gemeentewinkel	-	0
Rapportcijfer aanvraagprocedure Wmo voorziening	E	KTO SGBO	7.2	7.5
Percentage cliënten dat tevreden is over informatie over de aanbieders HHV	E	KTO SGBO	80	77
Rapportcijfer voorzieningen	E	KTO SGBO	7.5	7.4

Toelichting indicatoren

De financiële indicatoren zijn afkomstig uit onze begroting. De effectindicatoren zijn afkomstig uit het tevredenheidonderzoek Wmo van de SGBO.

Ouderenzorg

Wij willen bereiken:	
A Wij willen bevorderen dat ouderen met een zorgbehoefte zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Realiseren van woon-zorgcomplexen in de kernen: Kesteren, Opheusden, Ochten en Dodewaard, waarin wonen, zorg en welzijnsactiviteiten worden gecombineerd in 1 gebouw.	De woon-zorgcomplexen in Ochten en Dodewaard zijn gerealiseerd. De planning is om de woon-zorgcomplexen in Opheusden en Kesteren begin 2012 op te leveren.
A2 Maken van prestatieafspraken met de Stichting Welzijn Senioren (SWS) over het aanbod van activiteiten en diensten voor senioren.	In februari 2010 is een overeenkomst getekend.
A3 Ondersteunen van het platform Vrijwillige Thuis en Mantelzorg waarin lokale organisaties samenwerken op het gebied van vrijwilligerswerk en mantelzorg.	Loopt conform planning.
A4 Instellen van een regiegroep Wonen, Welzijn en Zorg met Woningcorporaties en zorgaanbieders om afspraken te maken over het woon, welzijn- en zorgaanbod (4 keer per jaar).	Is gerealiseerd.

Algemeen maatschappelijk werk

Wij willen bereiken:	
A Ondersteunen van inwoners bij het oplossen van en het omgaan met problemen en verstoringen in hun functioneren en in samenspraak werken aan een oplossing.	
B Voorkomen dat er wachtlijsten ontstaan.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Inzetten en subsidiëren van professionele organisaties /maatschappelijk werkers (Stichting Thuiszorg) die onder andere inwoners informeren, adviseren, ondersteunen en begeleiden.	Met de St. Thuiszorg Midden-Gelderland is voor de periode 2008–2011 een budgetovereenkomst gesloten voor de uitvoering van het Algemeen Maatschappelijk Werk.
A2 Uitvoering geven aan de afgesloten budgetovereenkomst.	Zie A1.
B1 Maken van sluitende afspraken met de uitvoerende instelling over het wegwerken van wachtlijsten op het moment dat die dreigen te ontstaan (afspraken zijn vastgelegd in budgetovereenkomst).	Er is op dit moment geen wachtlijst.
B2 De uitvoering monitoren.	Het jaarverslag 2009 is ontvangen en zal ter kennisname aan de raad worden gezonden.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal langdurige cliëntcontacten.	P	Samenleving	223	306
Aantal uren cliëntgericht.	P	Samenleving	2356	2721
Aantal cliënten op de wachtlijst	P	Samenleving	0	0

Minimabeleid

Wij willen bereiken:	
A Verbeteren van de leefsituatie en toekomstperspectief van (kwetsbare) burgers en hen blijvend in stellen deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Uitvoering geven aan de nota bijzonder bijstand en voorzieningen minima.	Loopt conform planning.
A2 Uitvoering geven aan integrale schuldhulpverlening (SHV), welke is uitbesteed aan het Budget Advies Centrum, zonder dat er sprake is van een wachtlijst.	Loopt conform planning.
A3 Terugbrengen van het “niet gebruiken” van de Bijzondere bijstand en voorzieningen minima conform het communicatieplan van de nota Bijzondere bijstand en voorzieningen Minima.	Regelmatig worden artikelen geplaatst in de Nieuwsbrief van het Beursplein Tiel en op de website.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal cliënten op de wachtlijst SHV.	P	Gemeentewinkel	0	0
Aantal aanvragen Bijzondere bijstand.	P	Gemeentewinkel	360	250

Volksgezondheid

Wij willen bereiken:	
A Verbeteren van de gezondheid van de inwoners van Neder-Betuwe en bescherming bieden tegen ziektes en epidemieën.	
B De inwoners van de gemeente hebben een gezonde levensstijl.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Deelnemen in Gemeenschappelijke regeling GGD Rivierenland.	Loopt volgens planning.
A2 Uitvoering geven aan de speerpunten uit de nota gezondheidsbeleid: <ul style="list-style-type: none"> • Overmatig alcoholbeleid*; • Overgewicht (2011/2012)*; • Roken (2011/2012)* ; • Depressieverschijnselen (2011/2012)*. 	Het Gemeentelijke Projectplan Alcoholmatiging is opgesteld en in uitvoering. Zie programma 6, Sport, voor activiteiten overgewicht. Met Indigo (voorheen Gelderse Roos) zijn afspraken gemaakt voor depressie preventie.
A3 Terugdringen van de sociaal economische gezondheidsverschillen.	Hierbij zijn wij in afwachting van het resultaat van het proefproject in de gemeente Tiel, welke eind 2010 zal worden afgerond.
B1 Initiëren en subsidiëren van gezondheidsbevorderende activiteiten in samenwerking met lokale en regionale instellingen.	In het 1 ^e en 2 ^e kwartaal zijn er geen nieuwe initiatieven geweest.

* Binnen de regio zijn afspraken gemaakt rond het opstarten van projecten. In Neder-Betuwe is de prioriteit gelegd bij overmatig alcohol gebruik. Op basis van opgedane ervaringen van de andere projecten in andere gemeenten zullen naar verwachting in 2011/2012 de overige projecten in Neder-Betuwe van start gaan.

Terugdringen gebruik genotsmiddelen

Wij willen bereiken:	
A Wij willen het gebruik van genotsmiddelen onder scholieren en de overige inwoners verminderen.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Deelnemen aan het project: "De gezonde school en genotsmiddelen"	Door de scholen voortgezet onderwijs wordt deelgenomen aan het project.
A2 Deelnemen aan het project: "Alcoholmatiging voor jeugd en inwoners met een lage sociaal"	In het Gemeentelijk Projectplan Alcoholmatiging is dit opgenomen.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
% jongeren dat dagelijks rookt	P	E-MOVO *	10	*
% jongeren dat softdrugs gebruikt	P	E-MOVO *	5	*
% jongeren dat harddrugs gebruikt	P	E-MOVO *	3	*
% jongeren groep 7 BO, dat ooit een keer gedronken heeft.	P	Enquête GGD **	35	*
% jongeren in klas 2 VO, dat de laatste vier weken gedronken heeft.	P	E-MOVO *	31	*
% jongeren in klas 4 VO, dat gedronken heeft.	P	E-MOVO *	68	*

* (bron) De jeugdmonitor E-MOVO klas 2 en 4 Voortgezet Onderwijs 2007, herhaling 2011 (1 x per 4 jaar), alleen regionale gegevens.

** (bron) Enquête GGD, groep 7 Basisonderwijs 2006, herhaling schooljaar 2010-2011, alleen regionale gegevens.

Ambulancehulpverlening

Wij willen bereiken:	
A Wij willen dat het ambulancevervoer minimaal voldoet aan de wettelijke vastgestelde aanrijtijd.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Bij de bevoegde instantie(s) aandringen op het behoud van de post Kesteren.	De post Kesteren blijft gehandhaafd, alleen in de nachtelijke uren staat de ambulance gestationeerd in Druten.
A2 Het standpunt innemen en verdedigen dat bij de verdeling van de ambulancecapaciteit over de regio het percentage overschrijdingen van de 15 minuten norm in iedere gemeente gelijk is.	Uit het jaarverslag 2009 van de Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid blijkt het gemiddelde percentage op 91% te liggen. Gemeenten met een langere aanrijtijd kennen logischerwijs een lager percentage.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
% ambulanceritten die voldoen aan de wettelijk vastgestelde aanrijtijden.	P	Regionale Ambulancevoorziening	90%	86%

Mantelzorg en vrijwilligerswerk

Wij willen bereiken:	
A Wij willen bevorderen dat hulpbehoevenden langer zelfstandig kunnen wonen en participeren in de maatschappij.	
B Wij willen de sociale cohesie van inwoners van de gemeente bevorderen..	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Het opzetten van een steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerswerk.	Steunpunt wordt 17 september 2010 geopend.
A2 Het vergroten van de bekendheid van ondersteuning van mantelzorgers via o.a. het verstrekken van folders en het houden van bijeenkomsten.	Loopt conform planning.
A3 Opzetten klussendienst.	Start najaar 2010.
B1 Het opzetten van een steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerswerk	Loopt conform planning, steunpunt wordt na de zomer 2010 geopend.
B2 Opzetten vacaturebank.	Start september 2010.
B3 Het vergroten van de bekendheid van vrijwilligerswerk door publicatie in Neder-Betuwe magazine en de organisatie van Make a Difference Day (MADD).	Loopt conform planning. MADD heet tegenwoordig NL DOET.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Inwoners die op de hoogte zijn van waar ze terecht kunnen voor ondersteuning van mantelzorgers	P	Volwassenen-monitor GGD 2009 (1x per 4 jaar)	60%	*
Aantal mantelzorgers en vrijwilligers die zich melden bij het steunpunt.	P	Rapportage steunpunt	Nulmeting in 2010	**
Aantal vrijwilligers die meedoen aan MADD	P	Samenleving	50	50

* Deze gegevens worden eens in de 4 jaar door de GGD gemeten. Eerst in 2011 vindt er weer een meting plaats.

** De nulmeting zal in 2010 plaatsvinden.

Zorg voor vluchtelingen

Wij willen bereiken:	
A Wij willen huisvesting en opvang voor vluchtelingen realiseren	
B Zorg dragen voor begeleiding en inburgering van de vreemdelingen die zich in onze gemeente vestigen.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 In overleg met de woningbouwvereniging (SWB) zorg dragen voor het behalen van de taakstelling huisvesting statushouders en taakstelling huisvesting vergunninghouders.	De taakstelling statushouders (pardonners) is per 1 januari 2010 vervallen De taakstelling vergunninghouders loopt volgens planning.
B1 Aanbieden van WI-trajecten via het ROC.	Loopt volgens planning.
B2 Aanbieden van begeleidingstrajecten via vluchtelingenwerk	Loopt volgens planning.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Taakstelling 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Totaal aantal te huisvesten statushouders (pardonners)	P	Samenleving	n.v.t	n.v.t
Totaal aantal te huisvesten vergunninghouders.	P	Samenleving	225	220

Coördinatie van zorg

Wij willen bereiken:	
A Aan alle jongeren in de gemeente Neder-Betuwe van voor de geboorte tot en met de leeftijd van 23 jaar een goede en stevige basis en ondersteuning bieden ten behoeve van hun ontwikkeling, zowel thuis, op school als in hun vrije tijd.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Realiseren van een Centrum voor Jeugd en Gezin.	In regionale samenwerking wordt de realisatie van een CJG voorbereid. Raad is op 27 mei 2010 geïnformeerd over de laatste stand van zaken. In de tweede helft van 2010 zal de lokale invulling verder worden uitgewerkt
A2 Uitvoering geven aan het Zorg advies team (ZAT).	Loopt conform planning.
A3 Uitvoering geven aan het schoolgericht maatschappelijk werk (SMW)	Loopt conform planning.
A4 Realiseren van een Jeugdpreventienetwerk (JPN).	JPN is in januari 2010 gestart.
A5 Coördineren en deelname aan de Stuurgroep Jeugd en Zorg.	Loopt conform planning.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal fysieke inlooppunten CJG.	P	Samenleving	1	0
Aantal meldingen ZAT	P	Samenleving	25	6
Aantal doorverwijzingen ZAT	P	Samenleving	10	5
Aantal geholpen kinderen/gezinnen door SMW'er	P	Rapportage SMW	Nulmeting in 2010	*
Aantal ondersteunde IB'er's en leerkrachten door SMW'er	P	Rapportage SMW	Nulmeting in 2010	*
Aantal doorverwijzing naar ZAT en andere hulpverlening door SMW	P	Rapportage SMW	Nulmeting in 2010	*
Aantal meldingen JPN	P	Rapportage JPN	Nulmeting in 2010	*
Aantal doorverwijzingen JPN	P	Rapportage JPN	Nulmeting in 2010	*

* Nulmeting en rapportages moeten nog plaats vinden.

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 7 Zorg, Werk en Inkomen				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Wmo effect junicirculaire 2010	0	-138.000	-150.000	-150.000
b. Elektronisch kinddossier i.r.t. begroting RR	-87.628	-119.451	-119.451	-119.451
c. Stijging aantal WWB'ers	127.080	127.080	127.080	127.080
d. Overige kleine verschillen	2.850	2.850	2.850	2.850
Totaal	42.302	-127.521	-139.521	-139.521

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- Middels de door u vastgestelde kadernota 2011-2014 wordt extra budgetruimte voor de Wmo beschikbaar gesteld vanaf 2011 ten bedrage van € 150.000 per jaar. Dit is besloten op basis van de in eerste instantie te verwachten extra middelen voor de WMO ten bedrage van € 315.000 vanaf 2011. Achteraf, na publicatie van de junicirculaire 2010, blijkt dit voordeel tegen te vallen en wordt voorgesteld om de extra budgetruimte voor de Wmo vooralsnog terug te draaien vanaf 2011. Het terugdraaien van de extra budgetruimte resulteert in een voordeel van € 138.000 voor het jaar 2011 en in een voordeel van € 150.000 vanaf het jaar 2012. Voor de volledigheid verwijzen wij u naar het onderdeel "overzicht algemene dekkingsmiddelen" voor de uitwerking van de junicirculaire 2010.
- Inmiddels is duidelijk geworden dat de lasten voor het Elektronisch kinddossier (EKD) volledig zijn opgenomen in de begroting van Regio Rivierenland en zodoende zijn verwerkt in de gemeentelijke bijdrage aan Regio Rivierenland. In de begroting van de gemeente Neder-Betuwe waren deze lasten ook afzonderlijk opgenomen. Deze laatste last kan derhalve vrij komen te vallen ten gunste van de algemene middelen. Voor 2010 betreft dit een voordeel van € 87.628 en vanaf 2011 een voordeel van € 119.451.
- Middels de 1^e bestuursrapportage van 2010 is nog rekening gehouden met een aantal WWB'ers van 129 voor 2010. Gezien de huidige economische recessie is dit aantal inmiddels bijgesteld naar 139. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 127.080.
- Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting

Programma 8 - Bouwen en Milieu

ALGEMEEN

Programma-inhoud	Beleid en uitvoering van milieuzorg, bouw- en woningtoezicht, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.
Relevante beleidsruimte en kaders	<ul style="list-style-type: none"> • Coalitieprogramma 2006-2010 "Voortvarend verder" • Bestemmingsplannen • Diverse beleidsnotities op het gebied van RO (zoals beleidsnota inwoning, beleidsnota vrijkomende agrarische bebouwing) • Woningbouwprogramma • Woonvisie • Nota grondbeleid • Welstandsnota • Beleidsnota Handhaving Bouwen en Wonen 2006 • Jaarlijks Handhavingprogramma Bouwen en Wonen • Algemene Plaatselijke Verordening • Milieu-uitvoeringsprogramma
Ontwikkelingen	In het voorjaar van 2010 treedt naar verwachting de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking. Onder de omgevingsvergunning vallen als eerste alle vergunningen op VROM-gebied, zoals die voor wonen, bouwen, ruimte en milieu, maar ook vergunningen op het gebied van monumenten, natuurbescherming, flora en fauna en water gaan daarin mee. Dit betekent tevens het herijken van de wijze waarop handhaving georganiseerd wordt. Dat maakt de Wabo tot een ambitieuze wet die zorgvuldig geïmplementeerd zal moeten worden.

Bouw en woningtoezicht en handhaving

Wij willen bereiken:	
A Zorgen voor kwalitatief goede en veilige uitgevoerde bouwwerken die voldoen aan het ruimtelijk beleid.	
B Adequate handhaving van overige lokale en bovenlokale regelgeving	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Vaststellen gewijzigde welstandsnota;	De welstandsnota is gewijzigd. Op dit moment wordt de procedure van formele vaststelling voorbereid.
A2 Het verder invoeren van de Wabo om de omgevingsvergunning af te kunnen afgeven.	De minister van VROM heeft onlangs besloten de Wabo op 1 oktober 2010 van kracht te laten worden. Op dit moment wordt de implementatie voorbereid door onder meer medewerkers op te leiden, een nieuw softwareprogramma in te richten, de leges- en bouwverordeningen aan te passen.
A3 Controleren van verleende bouw-, milieu- en algemeen plaatselijke vergunningen.	Wij werken via een vastgestelde prioriteitenlijst. Controle en toezicht op bouwwerken (waaronder illegaal opgerichte bouwwerken) heeft hoge prioriteit. Datzelfde geldt voor strijdig en illegaal gebruik. Indien constatering gedaan wordt dan wordt ofwel direct ingegrepen (bijv. opleggen bouwstop) of een aanschrijvingstraject opgestart.
A4 Opsporen illegale bouw en illegaal gebruik.	Zie opmerkingen A3.
A5 Het systematisch en consequent handhaven van overige onrechtmatigheden.	Aanvullende op opmerking A3 kan gesteld worden dat conform beleid (sanctie en gedoogstrategie) wordt gewerkt wanneer er onrechtmatigheden zijn geconstateerd. Dat betekent dat vervolgens een traject van aanschrijving wordt gestart wat altijd bestaat uit een aantal stappen tot het moment dat een eventuele dwangsom geïnd wordt.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E) (tot 1 augustus 2010)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal aanvragen bouwvergunningen*	P	Bouw en Woningtoezicht	280	156
Aantal aanvragen bouwvergunningen die binnen de normtijd worden afgehandeld.*	P	Bouw en Woningtoezicht	260	122

*Er zijn tot 1 augustus 2010 156 vergunningaanvragen gedaan (128 bouwvergunningen en 28 sloopvergunningen). Er zijn tot 1 augustus 2010 122 vergunningen verleend (100 bouwvergunningen en 22 sloopvergunningen). Er is 1 vergunning van rechtswege verleend aangezien de termijn overschreden is. Dat betekent dat een aantal aangevraagde vergunningen nog in behandeling is (werkvoorraad) maar dat kan even goed veroorzaakt worden doordat een aanvraag is aangehouden in afwachting van bijvoorbeeld een bestemmingsplanprocedure of een bodemonderzoek.

Afval

Wij willen bereiken:	
Stimuleren afvalpreventie, hergebruik en scheiding van huishoudelijk afval	
A Gescheiden inzameling van huishoudelijk afval; waarbij de scheidingsnorm van A00 voor Stedelijkheidsklasse 5 wordt gehaald.	
B Verbetering van de belevingswaarde van de buitenruimte.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Advisering beleidsvorming Regio en monitoring van de gescheiden inzameling om inzicht te krijgen in de mate van preventie en hergebruik.	Op gezette tijden wordt een regionaal afvalberaad bij de AVRI gehouden en door de afdeling beleidsadvies ingebracht.
B1 Mogelijk plaatsing waar nodig van ondergrondse containers voor restafval, glas, papier en textiel.	Onderzoek van de afdeling ism AVRI over (on)juist gesitueerde containerlocaties is gaande.
B2 Uitvoeren gemeentelijk project zwerfafval.	De zwerfafvaldag "Nederland Schoon" als onderdeel van het project was succes. In meerdere wijken heeft dit navolging gekregen en participeren burgers. Project-draaiboeken zullen worden gepresenteerd in derde en vierde kwartaal.

Milieu

Wij willen bereiken: Behoud en waar mogelijk verbeteren van de huidige milieukwaliteit in de gemeente	
A De concentratie fijn stof en stikstofoxiden liggen overal in de gemeente onder de toegestane wettelijke normen in de Wet Luchtkwaliteit.	
B De gemeente wil haar burgers een veilige leefomgeving bieden waar het betreft opslag, vervoer en locaties van gevaarlijke stoffen.	
C Op het gebruik van energie en de verspilling van middelen wordt waar mogelijk bespaard en voorkomen.	
D Ontoelaatbare geurbelasting binnen de gemeente wordt voorkomen.	
E Hergebruik van grond binnen de gemeente vergemakkelijken en afstemmen op lokale situatie. voorkomen/beperken bodemverontreiniging en betere afstemming van sanearwaarden op lokale situatie.	
F Controleren van bedrijven om schadelijke gevolgen voor milieu te voorkomen / beperken.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A Systematisch toetsen van normen voor luchtkwaliteit bij nieuwe ontwikkelingen.	Bij Ruimtelijke ontwikkelingen en vergunningaanvragen worden structureel de gevolgen tav luchtkwaliteit beoordeeld. Binnen de gemeenten zijn er geen knelpunten geconstateerd.
B Uitvoeren uitvoeringsprogramma Externe veiligheid 2010.	Structureel wordt bij ontwikkelingen beoordeeld of wordt voldaan aan de eisen. Voor de borging van aspecten van Externe Veiligheid binnen de organisatie is in het eerste kwartaal door de afdeling, GHOR, Brandweer en Regio Rivierenland een voorlichtingsmiddag georganiseerd.
C Opstellen / vaststellen van de nota duurzaamheid en uitvoeren uitvoeringsprogramma 2010	De nota is opgesteld en was gepland voor het eerste kwartaal 2010 maar is in samenspraak met de portefeuillehouder ingetrokken. De herziene nota duurzaamheid wordt dit jaar aan de Raad aangeboden.
D Systematisch toetsen aan normen van de gemeentelijke geurverordening bij nieuwe ontwikkelingen.	Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt beoordeeld door de afdeling en waar relevant, wordt getoetst aan de huidige geurverordening.

Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
E Toepassen van bodemspecifiek beleid op basis van ondermeer een bodemkwaliteitskaart. Ter bescherming van de bodem uitvoering geven aan het de Wet Milieubeheer, Woningwet, Wet Ruimtelijke Ordening, Wet bodembescherming, het Besluit Bodemkwaliteit en aan gemeentelijk ontwikkeld beleid.	Bij Ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningaanvragen en grondverzet wordt structureel vastgesteld of de bodemkwaliteit geschikt is voor voorgenomen gebruik. Knelpunt is dat de gemeente niet beschikt over een bodeminformatiesysteem, waarin alle bodemonderzoeken in zijn opgenomen. Dit bemoeilijkt de beoordeling van historische bodeminformatie bij (gemeentelijke) projecten en bij grondverzet. Conform de vastgestelde bodemnota mag grondverzet plaats vinden als uit historisch onderzoek blijkt dat de locatie geen uitzonderingslocatie (bv saneringslocatie) betreft.
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
F Uitvoering geven aan het jaarlijkse controleprogramma met de ter beschikking gestelde middelen. Actueel houden van het vergunningenbestand.	Naar aanleiding van een audit van de provincie is het opstellen van een milieuhandavingsprogramma rond 1 juli 2010 afgerond. Onderdeel daarvan is een controlefrequentie voor verschillende categorieën bedrijven op basis van een risico-analyse. Tot die tijd wordt gewerkt op basis van de norm controlefrequentie welke betekent dat categorie 4 en 5 bedrijven jaarlijks worden gecontroleerd, categorie 3 bedrijven tweejaarlijks, categorie 2 bedrijven een keer in de vijf jaar en categorie 1 bedrijven een keer in de tien jaar. Het vergunningenbestand wordt zo mogelijk actueel gehouden. In het voorjaar heeft in het kader van de Gelderse handhavingweek een scan van het bedrijventerrein in Dodewaard plaats gevonden. In het najaar zal dat ook in Ochten gebeuren. Op basis van de resultaten van de scans wordt het vergunningenbestand bijgewerkt.
G Opstellen archeologisch beleid buitengebied tbv inpassing in de bestemmingsplannen en beoordeling archeologische rapporten in het kader van de Wet Ruimtelijke Ordening en de Woningwet	In overleg met de belanghebbenden en de provincie wordt een maatwerkvoorstel opgesteld. Dit maatwerkvoorstel zal worden uitgewerkt in een archeologisch beleid buitengebied. Samen met het reeds vastgestelde archeologisch beleid voor de kernen zal het archeologisch beleid voor het buitengebied worden ingepast in de bestemmingsplannen.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E) (tot 1 juni 2010)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal wegvakken met overschrijding jaargemiddelde fijn stof en stikstofoxiden	E	Milieudienst	0	0
% woningvoorraad met EPC van 0,8	P	Bouw en woningtoezicht	1,4	0*
Aantal controles Wet milieubeheer:				
Categorie I	P	Bouw en woningtoezicht	28	15
Categorie II	P	Bouw en woningtoezicht	67	20
Categorie III	P	Bouw en woningtoezicht	40	4
Categorie IV	P	Bouw en woningtoezicht	18	1
Vergunningverlening (Wm)	P	Bouw en woningtoezicht		2
Meldingen afgehandeld (BARIM)	P	Bouw en woningtoezicht		43

De categorie III en IV controles worden uitbesteed en zijn gepland voor uitvoering in het najaar.

* Dit cijfer is niet objectief te genereren. Het kan best zijn dat er woningen in de gemeente zijn die voldoen aan een EPC norm van 0,8. Dit wordt echter niet geregistreerd. Belangrijker is echter dat er nooit gevolg aan de doelstelling is gegeven in die zin dat er met ontwikkelende partijen afspraken zijn vastgelegd over te behalen normen op dit punt.

Ruimtelijke ontwikkeling

Wij willen bereiken:	
A Er voor zorgen dat iedere ruimtelijke functie op de juiste plek terecht komt;	
B Het hebben van een actueel ruimtelijk beleid;	
C Ruimtelijke plannen digitaal beschikbaar en raadpleegbaar hebben.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Ontwikkelen van locaties die zijn opgenomen in de structuurvisie en hiervoor bestemmingsplannen in procedure brengen.	In procedure zijn inmiddels: Triangel en Casterhoven, Verwacht: WoZoCo Opheusden, Veilingterrein Kesteren en IJzendoorn-West, Afgerond zijn: Dorpsplein Dodewaard, projectbesluit Triangel 1 ^e fase.
A2 Toetsen van initiatieven van derden en hiervoor ruimtelijke procedures volgen.	In procedure zijn ongeveer 25 kleinere plannen.
B1 Herzien van bestemmingsplannen voor de kommen, bedrijventerreinen en het buitengebied.	Inmiddels zijn de komplannen van IJzendoorn, Echteld en Kesteren vastgesteld. Na de zomer worden Dodewaard/Wely en Ochten vastgesteld. Opheusden staat op de planning voor begin 2011. De reguliere herziening voor de bedrijventerreinen staat gepland voor 2 ^e kwartaal van 2011. De bestemmingsplannen buitengebied worden vervolgd na de structuurvisie en de vaststelling van het archeologisch beleid.
B2 Het opstellen en in procedure brengen van bestemming, wijziging en uitwerkplannen voor nieuwe ontwikkelingen.	Zie onder A2
B3 Vaststellen Integrale Structuurvisie voor het gehele gemeentelijke grondgebied.	Structuurvisie is op 17 juni 2010 door de raad vastgesteld.
C1 Alle (nieuwe) bestemmingsplannen digitaal laten opstellen en raadpleegbaar maken via de gemeentelijke website.	Alle vastgestelde plannen zijn raadpleegbaar op www.ruimtelijkeplannen.nl . Er wordt nog gezien of deze ook toegankelijk worden gemaakt via de eigen website.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E) (tot 1 augustus 2010)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2 ^e Berap
Aantal vaststellingen bestemmingsplan komen.	P	Ruimte	5	4
Aantal vaststellingen bestemmingsplan bedrijventerreinen.	P	Ruimte	2	0
Aantal vaststellingen bestemmingsplannen buitengebied.	P	Ruimte	1	0

Wanneer bovenstaande vaststellingen in het betreffende jaar zijn uitgevoerd zijn deze "Wabo-proef".

Vastgoed

Wij willen bereiken:	
A Kwalitatief goede taxaties van alle objecten binnen de gemeente. Goede uitvoer en beheer van de Wet BAG. Effectief gebruik binnen de gemeente van het geografisch pakket Flexiweb.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Beheren van de wet WOZ, wet BAG en het Flexiweb-pakket	Werkzaamheden worden conform wettelijke kaders uitgevoerd.

Volkshuisvesting

Wij willen bereiken:	
Het bouwen van woningen is afgestemd op de vraag (kwalitatief en kwantitatief) in de diverse kernen, door:	
A Een toename van de woningvoorraad met 160 woningen per jaar in de periode 2010 t/m 2014.	
B De sloop en vervangende nieuwbouw van 145 sociale huurwoningen in de periode 2010 t/m 2014	
C De bouw van tenminste 200 sociale huurwoningen en 50 koopwoningen met een v.o.n. prijs tot € 170.000 in de periode 2010 t/m 2014.	
D Anticiperend op de verdere verlaging van de EPC in het Bouwbesluit wordt gestreefd naar een EPC van 0,6 in 2012 en 0,4 in 2015.	
E Het stimuleren van het levensloopbestendige bouwen	
F Dodewaard, Kesteren, Ochten en Opheusden dienen in 2015 elk te beschikken over een woon-servicezone, voor Echteld en IJzendoorn wordt gestreefd naar één zorgsteunpunt.	
G De slaagkansen voor woningzoekenden uit de gemeente Neder-Betuwe die via Woongaard staan ingeschreven voor een sociale huurwoning, dienen minimaal op het niveau van de regio te liggen.	
H Betaalbare koopwoningen tot € 170.000 v.o.n. dienen binnen de juridische mogelijkheden zoveel mogelijk te worden toegewezen aan woningzoekenden met inkomens tot € 45.000 die afkomstig zijn uit de gemeente Neder-Betuwe.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Het uitvoeren van een woningbehoefteonderzoek dat inzicht geeft in het realiteitsgehalte van het voorgenomen woningbouwprogramma in de periode 2010 t/m 2014. Indien nodig wordt het woningbouwprogramma aangepast;	Het Woningbehoefteonderzoek is voorjaar 2010 afgerond. Hierdoor is een geactualiseerd beeld van de woningbehoefte verkregen op basis waarvan het woningbouwprogramma zal worden bijgesteld. Dit laatste zal in nauw overleg met Provincie en Marktpartijen gebeuren. Eind 2010/begin 2011 hopen we een geactualiseerd woningprogramma te hebben.
A2 Het samen met de betreffende woningcorporaties en marktpartijen ontwikkelen van voldoende plancapaciteit, waarbij de gemeente zorg draagt voor het tijdig doorlopen van de ruimtelijke procedures.	De gemeente heeft zich in 2009/2010 ingespannen om meerdere (woning-)bouwprojecten vlot te trekken. De ontwikkeling van een WoZoCo voorziening in Opheusden was een belangrijk aandachtspunt; de haalbaarheid van herinrichting van het Veilingterrein is nader onderzocht. Dorpsplein Dodewaard en winkelconcentratie Ochten zijn punt van verhoogde aandacht geweest.
A3 Het maken van prestatieafspraken met SWB over het aantal door hen te realiseren woningen.	De prestatieafspraken 2010-2014 tussen SWB en gemeente zijn afgesloten. De uitvoering van deze prestatieafspraken wordt inmiddels ter hand genomen. Met ingang van 2010 vindt periodiek bestuurlijk overleg plaats tussen SWB en gemeente.
B1 Het samen met SWB uitwerken van de herstructureringsplannen en dit vastleggen in de prestatieafspraken, het komen tot een heldere taakverdeling bij de uitvoering en het vastleggen van de financiële uitgangspunten.	Herstructureringsplannen voor de periode 2010-2014 zijn in de prestatieafspraken vastgelegd. Het betreft hier de plannen Dalwagen (Dodewaard), Oranjehof (IOchten), Ooievaarstraat/Kempkeslaan (Opheusden) en Hoofakker (Opheusden). Tevens worden plannen voorbereid om na 2015 te herstructureren in de plannen Oranjebuurt (Dodewaard) en Van der Zandestraat (Kesteren).
C1 Het maken van afspraken met ontwikkelaars en SWB over het aandeel sociale huur- en betaalbare koopwoningen in de verschillende woningbouwprojecten (koopgarant).	Startersprojecten (zoals de koopgarantprojecten De Leede en Herenland) maken integraal onderdeel uit van de grondexploitaties en het woningbouwprogramma. Bij projecten Triangel, Casterhoven en Dorpsplein heeft een nadere oriëntatie op woningbouwprogramma geresulteerd in meer woningen in betaalbare woningbouwcategorieën.
C2 Het in de prestatieafspraken met SWB vastleggen van de voorwaarden waaronder sprake kan zijn van verlaagde grondkosten, inclusief de terugbetaling van de korting bij vervreemding van de woningen en de grond.	In de grondprijzenbrief 2010 is een standaard kavelprijs van € 25.000,- opgenomen voor sociale woningbouw. Deze werkwijze, evenals een terugbetalingsclausule, is (nog) geen onderwerp van de Prestatieafspraken 2010-2014 tussen SWB en gemeente.
C3 Het gezamenlijk met de betrokken partijen zoeken naar innoverende concepten voor betaalbare en kwalitatief goede woningbouw.	Ook in 2010 is hier invulling aan gegeven; het WoZoCo voorziet in realisatie van 14 senorenwoningen, in de Leede en Herenland zijn 18 starterswoningen gebouwd.
C4 Het jaarlijks rapporteren aan de provincie Gelderland over de opgeleverde aantallen sociale huur- en betaalbare koopwoningen, op basis waarvan de provincie de subsidie in het kader van de stimuleringsregeling goedkope woningbouw uitkeert.	In 2009/2010 heeft rapportage richting Provincie plaatsgevonden. Subsidiëring van de goedkope koopwoningen in het kader van de SGW-regeling is hierdoor zeker gesteld.

Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
D1 Het van meet af aan gezamenlijk met de ontwikkelende partijen meedenken over de wijze waarop de beoogde EPC verlaging kan worden gerealiseerd.	Aan dit punt wordt op dit moment nog geen uitvoering gegeven. In de huidige overeenkomsten met de ontwikkelaars zijn hier nog geen afspraken opgenomen omdat dit al contracten zijn met een langere looptijd. Voor de toekomstige overeenkomsten zal dit wel worden opgenomen. Met de SWB zijn prestatieafspraken gemaakt over de energieprestatiecoëfficiënt (EPC) bij huurwoningen en betaalbare koopwoningen.
E1 Het van meet af aan meegeven van de eisen van het Tielse sterrenstelsel aan de Ontwikkelende partijen.	De eisen worden zoveel mogelijk van meet af aan in het stedenbouwkundige plan en woningontwerp ingebracht. Het Tielse Sterrenstelsel is van toepassing bij alle te realiseren levensloopgeschikte woningen.
F1 Het samen met betrokken partijen (zorginstellingen, welzijnsorganisaties en woningcorporaties) ontwikkelen van de woonservicegebieden en zorgsteunpunten.	Het Woonservicegebied Ochten is door een onderzoeksbureau (Spectrum) in beeld gebracht. Uitvoeringsmaatregelen zullen de tweede helft van 2010 met betrokken partijen besproken worden, en tot een uitvoeringsprogramma leiden. De ontwikkeling van een WoZoCo voorziening in Opheusden heeft in 2010 vastere vormen gekregen. Samen met SWB is een inhaalslag gemaakt, zowel qua RO-procedure als qua planvoorbereiding. Er is een definitieve overeenkomst getekend en kan met de realisatie gestart worden. In Dodewaard zijn 16 intramurale woningen gebouwd bedoeld voor dementerenden. Er is gestart met een Domotica project IJendoorn.
F2 Het onderling op elkaar afstemmen van de ontwikkelingen en het bespreken / oplossen van knelpunten in de eind 2009 in te stellen Regiegroep Wonen-Welzijn-Zorg.	De regiegroep Wonen-Welzijn-Zorg heeft in 2009/2010 een veelheid aan afstemmingsactiviteiten ontwikkeld. Voorbeelden hiervan zijn kanteling van Wmo, ontwikkeling AWBZ, ontwikkeling Woonservicegebied Ochten.
G1 Het jaarlijks monitoren van de slaagkans van de Neder-Betuwe woningzoekenden in het aanbod, optie en lotingmodel op basis van de rapportage van Woongaard.	De Woongaardrapportage 2009 is in het bestuurlijk overleg tussen gemeente en SWB besproken. Conclusies zullen terugkeren in de evaluatie van de Prestatieafspraken.
G2 Het jaarlijks overleggen met Woongaard over de slaagkansen, met als doel onduidelijkheden en onvolkomenheden in het systeem op te heffen.	Een overleg met Woongaard over dit onderwerp heeft in de afgelopen periode nog niet plaatsgevonden; wel is een voorstel om te komen tot een Regionale Klachtencommissie in beraad gehouden (beslissing najaar 2010).
H1 Zodra de nieuwe Huisvestingswet van kracht wordt, het opstellen van een huisvesting-verordening waarin de toewijzing van betaalbare koopwoningen juridisch wordt geregeld.	De nieuwe Huisvestingswet zal naar verwachting niet eerder dan 2011 verschijnen. Actie op dit punt heeft in 2009/2010 niet plaatsgevonden.
H2 Het per project samen met de ontwikkelaar uitvoeren van de woningtoewijzing op basis van de huisvestingsverordening.	Per project wordt een exploitatieovereenkomst opgesteld waarin (oa) de toewijzingsregels worden opgenomen.

Tabel prestatie-indicatoren (P) en effectindicatoren (E)

Omschrijving	P/E	Bron	Streefwaarde 2010	Resultaat 2^e Berap
Omvang woningvoorraad	P	CBS	7.976	7757
Aantal gesloopte woningen	P	CBS (W55)	55	2
Aantal opgeleverde woningen*	P	CBS (W15)	318	1
F levensloopgeschikte nieuwbouw:	P	Bouwzaken		ntb in jaarrap. cijfers nu niet voorhanden
- % appartementen 3/4 sterren			50%	
- % appartementen 1/2 sterren			50%	
- % grondgebonden woningen 1/2 sterren			40%	

* Het aantal gebouwde woningen blijft ver achter bij het aantal gepognotiseerde. Inmiddels is wel een aantal woningbouwprojecten (starterswoningen Kesteren en Opheusden) en een aantal woningen op Heerenland opgeleverd, welke nog geen eindcontrole hebben gehad en derhalve niet zijn verwerkt in de tabel.

WAT MAG HET KOSTEN?

Programma 8 Bouwen en Milieu				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Rente boekwaarde complex oud VLC	0	60.000	60.000	60.000
b. Urentoerekening grondexploitaties	300.000	0	0	0
c. Vrijval voorziening verliezen grondexploitaties	-121.000	0	0	0
d. Verkoop garageboxen	-432.000	6.070	6.070	6.070
Verhogen voorziening verliezen grondexploitaties i.v.m.				
e. verwacht verlies Herenland West.	1.000.000	0	0	0
f. Overige kleine verschillen	15.047	-2.053	-2.053	-2.053
Totaal	762.047	64.017	64.017	64.017

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- Zoals u op programma 5 Scholing en vorming heeft kunnen vernemen vormen de gronden en opstallen aan de Boveneindsestraat te Kesteren een waarde van de 1,2 miljoen. Het betreft hier strategische gronden die in de toekomst ingebracht kunnen worden binnen een exploitatieovereenkomst. Zolang met de projectontwikkelaar geen concrete afspraken zijn gemaakt en deze opbrengsten nog niet door de gemeente zijn ontvangen, ontstaat er een rentelast van € 60.000. Deze rentelast wordt verantwoord op dit programma en bedraagt jaarlijks € 60.000.
- Middels de kadernota 2011-2014 is u reeds aangegeven dat de begrote urentoerekening naar de grondexploitaties te hoog is. Middels de kadernota 2011-2014 is deze toerekening vanaf 2011 bijgesteld naar een bedrag van € 200.000 per jaar. Dit heeft vanaf 2011 geresulteerd in een daling van de financiële positie van de gemeente Neder-Betuwe met € 300.000 jaarlijks. Wij stellen voor om deze uitgangspunten ook mee te nemen voor het jaar 2010 en de urentoerekening naar grondexploitaties bij te stellen naar € 200.000. Dit betekent voor 2010 een daling van onze financiële positie met € 300.000.
- U heeft ingestemd met de "Actualisatie grondexploitaties per 1-1-2010" en besloten € 109.000 van de voorziening verliezen grondexploitaties af te ramen. Tevens heeft u op 17-6-2010 ingestemd met de "Rapportage nog niet in exploitatie genomen gronden en particuliere plannen 2010" en besloten € 12.000 van de voorziening verliezen grondexploitaties af te ramen. Per saldo valt voor 2010 een bedrag van € 121.000 vrij ten gunste van de algemene middelen.
- Er is overeenstemming bereikt over de verkoop van de garageboxen. Transport vindt vermoedelijk in oktober 2010 plaats. De kosten voor de overdracht komen ten laste van de koper. Na aftrek van de kosten voor de makelaar en advertenties blijft er een nettobedrag van ca. € 432.000 over. De garageboxen hebben geen boekwaarde meer zodat het nettobedrag aan de algemene middelen kan worden toegevoegd
- Er zijn in het verleden, in Herenland West, strategische gronden aangekocht met als doel op deze gronden in de toekomst woningbouw te realiseren. Echter in de onlangs vastgestelde structuurvisie liggen de strategisch aangekochte gronden buiten de rode contouren hetgeen impliceert dat op deze gronden geen woningbouw gerealiseerd mag worden. Volgens de voorschriften moet de waarden van deze gronden afgewaardeerd worden naar agrarische waarden wat een potentieel verlies inhoud van 1 miljoen. Wij stellen u voor om de voorziening verliezen grondexploitaties te verhogen met 1 miljoen om zo dit potentiële verlies te kunnen afdekken. Naar aanleiding hiervan zullen wij op korte termijn alle opties van stedelijke ontwikkeling onderzoeken en daartoe overleg opstarten met de provincie. Tevens zullen wij voor 1 december 2010 alle risicovolle grondexploitaties, exploitatieovereenkomsten en strategische gronden in beeld brengen. Ons streven is erop gericht geen gebruik te hoeven maken van de gevormde voorziening van 1 miljoen.
- Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting.

D. Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

WAT MAG HET KOSTEN?

Overzicht D Algemene Dekkingsmiddelen				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Uitkomsten junicirculaire 2010	-358.980	517.463	36.441	18.548
b. Algemene uitkering vorige jaren	-162.255	0	0	0
c. Hogere Opbrengst OZB	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
d. Vertraging algemene uitkering .i.r.t. Detmarschool	114.651	0	0	0
e. Overige kleine verschillen	4.247	4.247	4.247	4.247
Totaal	-442.337	481.710	688	-17.205

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- a. De uitkomst van de junicirculaire 2010 is voor 2010 fors voordelig maar voor 2011 fors nadelig. Voor de jaren daarna is het financiële effect bijna neutraal. Het forse voordeel in 2010 is ontstaan doordat de maatstaven binnen de algemene uitkering voor leerlingen zijn gewijzigd in verband met de toename van het aantal leerlingen dat deelneemt aan het speciaal onderwijs (Detmarschool in Ochten) maar ook door de toename van het aantal leerlingen dat naar het Van Lodensteincollege gaat in verband met de komst van de HAVO top in Kesteren. Tevens zijn er via de algemene uitkering extra middelen ontvangen voor het ruimen van explosieven. Voorheen ontvingen wij deze middelen via een specifieke uitkering. De nieuwe uitkering is gekoppeld aan de jaarlijks opgeleverde en aangemelde nieuwbouwwoningen. De gemeente is verplicht om jaarlijks een opgaaf te geven van de kosten die gemaakt zijn voor onderzoek naar en opruimen van explosieven. Door de afdeling ruimte wordt een notitie voorbereid over het te ontwikkelen beleid ten aanzien van onderzoek en ruimen explosieven. De dit jaar ontvangen bijdrage van ca. € 200.000 is nu toegevoegd aan de algemene middelen. Het forse nadeel in 2011 is ontstaan door het feit dat de verwachte extra middelen door herverdeling van de Wmo gelden (€ 315.000), zoals vermeld in de kadernota 2011-2014 fors lager zijn dan verwacht (€155.000). Tevens is bij gemeenten, die een voordelig effect hadden door de herverdeling van de Wmo middelen, een eenmalige korting toegepast op de ontvangen WMO middelen in 2011.
- b. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is met terugwerkende kracht tot en met 2008 aangepast in verband met het hierboven onder a beschreven toename van het aantal leerlingen.
- c. In februari 2010 zijn de aanslagen OZB opgelegd. Het bedrag van de opgelegde heffingen is € 40.000 hoger dan begroot. Dit voordeel is ontstaan door het feit dat bij de geraamde opbrengst OZB in de begroting 2010 er vanuit gegaan is dat de waarden van woningen en niet-woningen niet zouden stijgen. De werkelijkheid laat een stijging zien van gemiddeld 1%.
- d. De vertraging van de nieuwbouw speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs te Ochten heeft op programma 5 Scholing en vorming geresulteerd in een voordeel op kapitaallasten ten bedrage van € 172.000 voor het jaar 2010. Hiertegenover staat wel een nadeel op de te verwachte extra middelen via de algemene uitkering door toename van het aantal leerlingen speciaal onderwijs. Dit betreft een incidenteel nadeel van € 114.651 voor het jaar 2010.
- e. Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting

Bestedingen ten laste van het budget onvoorziene uitgaven:

Na verwerking van de cijfers vanuit de 2^e bestuursrapportage 2010 resulteert er nog een post onvoorzien van € 27.588. Dit saldo is als volgt ontstaan:

Bestedingen en verloop van het budget onvoorziene uitgaven:				
	Begroting 2010 voor wijziging	Begroting 2010 na wijziging		Besteed budget
Budget 2010	-85.806	-27.588		58.218

Programma:	Begrotingsw. in raadsvergadering d.d.	Bedrag:	Onderwerp:
Programma 1	1e Bestuursrapportage 17-6-2010	3.500	Boek over Neder-Betuwe over 65 jaar
Programma 8	1e Bestuursrapportage 17-6-2010	19.500	Vergoeding parkeerplaatsen Sebaschool
Programma 1	2e Bestuursrapportage 7-10-2010	20.000	Financiele consequenties advieskosten APPA
Programma 1	2e Bestuursrapportage 7-10-2010	5.418	Incidentele stijging salariskosten brandweer
Programma 8	2e Bestuursrapportage 7-10-2010	9.800	Programmamanagement Laanboompact Betuwe; eigen bijdrage van de gemeente
		Totaal:	58.218

R. Overzicht Mutaties in reserves

WAT MAG HET KOSTEN?

Overzicht R Mutaties in reserves				
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 25.000)	2010	2011	2012	2013
a. Toevoeging aan bestemmingsreserve VLC	603.000	0	0	0
Hogere onttrekking bestemmingsreserve VLC	-78.010	0	0	0
Toevoeging aan algemene reserve	597.000	0	0	0
b. Overige kleine verschillen	18.025	0	0	0
Totaal	1.140.015	0	0	0

Hieronder een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de budgetten. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt.

- a. Zoals u op programma 5 Scholing en vorming heeft kunnen vernemen vindt u hier de storting terug van de geraamde opbrengst Boveneindsestraat van 1,2 miljoen (minus een eenmalige correctie op kapitaallasten) in enerzijds de reserve VLC en anderzijds het restant in de algemene reserve. Om de hogere kapitaallasten van de nieuwbouw VLC te kunnen dekken is namelijk geen storting noodzakelijk van 1,2 miljoen in de reserve VLC, maar een storting van € 603.000. Het restant ten bedrage van € 597.000 wordt conform ons beleid gestort in de algemene reserve ter verbetering van ons weerstandsvermogen. De ruimte in de reserve VLC, waardoor nu minder bijgestort hoeft te worden dan de 1,2 miljoen, is ontstaan door de vertraging die plaats heeft gevonden bij de oplevering van de nieuwbouw VLC. Door deze vertraging is er de afgelopen jaren extra rente aan de reserve VLC toegeschreven.
- b. Overige kleine verschillen behoeven geen nadere toelichting

gemeente
Neder-Betuwe

2^e Bestuursrapportage 2010

RAPPORTAGE VOORTGANG UITVOERING PARAGRAFEN

PARAGRAFEN

Over de ontwikkelingen in de paragrafen wordt - volgens afspraak met de raad - alleen in de programmabegroting en in de programmarekening gerapporteerd. Wel kan er - indien het college dat noodzakelijk acht - over belangrijke actuele ontwikkelingen in de paragrafen worden gerapporteerd.

Paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen

Hieronder volgt een geactualiseerd overzicht van de weerstandscapaciteit en het weerstandsratio.

Berekening weerstandscapaciteit en weerstandsratio					
Weerstandscapaciteit	2010	2011	2012	2013	2014
Reserves:					
Algemene reserve	-2.141.000	-2.185.000	-2.151.000	-2.033.000	-2.083.000
Reserve grondexploitatie *	-1.168.000	0	0	-1.800.000	-1.800.000
Aanname stille reserves **	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000
Subtotaal – Reserves	-3.909.000	-2.785.000	-2.751.000	-4.433.000	-4.483.000
Heffingen:					
OZB x)	0	0	0	0	0
Leges en andere heffingen x)	0	0	0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0	0	0	0
Onvoorzien					
Onvoorzien algemeen (2e berap 2010)	-27.588	-86.000	-86.000	-86.000	-86.000
Saldo onvoorzien	-27.588	-86.000	-86.000	-86.000	-86.000
Begroting 2010-2013					
Saldo begroting 2010 tot en met 1e bestuursrapportage 2010	-704.000	-603.000	-228.000	-117.000	-117.000
Saldo 2e bestuursrapportage 2010	-12.000	479.000	-23.000	-41.000	-41.000
Stand financiële positie tot en met 2e bestuursrapportage 2010	-716.000	-124.000	-251.000	-158.000	-158.000
Totale weerstandscapaciteit	-4.652.588	-2.995.000	-3.088.000	-4.677.000	-4.727.000
Financiële risico's	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal conform paragraaf risicomanagement en weerstandsverm.	4.640.800	4.490.800	4.590.800	4.560.800	4.560.800
Totale weerstandscapaciteit	-4.652.588	-2.995.000	-3.088.000	-4.677.000	-4.727.000
Saldo weerstandscapaciteit minus risico's	-11.788	1.495.800	1.502.800	-116.200	-166.200
Ratio weerstandsvermogen	1,0	0,7	0,7	1,0	1,0
	Voldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	Voldoende	Voldoende

* Toelichting verloop reserve grondexploitatie:

Er is vanuitgegaan dat in 2011 de gereserveerde gelden van 2 x € 600.000 voor de winkelconcentraties uitgegeven zijn. In 2013 wordt de reserve grondexploitatie aangevuld met 1,8 miljoen vanuit de algemene reserve.

** Het bedrag van € 600.000 aan stille reserves betreft een aanname van waarden van activa wat binnen een redelijk termijn om te zetten is in liquide middelen. De aanname heeft als gevolg van de artikel 12 status van de gemeente plaatsgevonden.

Hierin komt de eigen beleidsvrijheid tot uitdrukking om te bepalen in welke mate de gemeente risico's wil afdekken. Als referentiekader kan de hieronder gepresenteerde waarderingstabel worden genomen welke is opgesteld door de universiteit van Twente en het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement, die in meerdere gemeenten gebruikt wordt:

Ratio weerstandsvermogen

Ratio	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Conclusie ratio weerstandsvermogen:

Het ratio weerstandsvermogen, zoals vermeld in de 1^e bestuursrapportage 2010 geeft een lichte stijging te zien van 0,1 voor het jaar 2010 en voor de rest van de jaren is de ratio gelijk gebleven. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door enerzijds de toevoeging van € 597.000 aan de algemene reserve en anderzijds het positieve resultaat van 2010. Voor meer informatie over de € 597.000 wordt verwezen naar Programma 5 "Scholing en Vorming. Andere zaken die een effect hebben op het ratio weerstandsvermogen zijn o.a. de verlaging van de risico's op de grondexploitaties, en de stijging van de risico's waardeoverdracht en pensioenen (oud) wethouders en wachtgeld uitkeringen wethouders en het risico door de verwacht bijstelling van het budget inkomensdeel Wwb zoals bij de hieronder actualisatie van risico's wordt beschreven.

Beschrijving van de risico's

Actualisatie risico's

De bij de begroting 2010 inclusief meerjarenraming 2011-2013 en bij de 1^e bestuursrapportage 2010 geformuleerde risico's dienen als uitgangspunt voor deze 2^e bestuursrapportage 2010. Tussentijds zijn de risico's eveneens geactualiseerd in de door u vastgestelde kadernota 2011-2014. Deze actualisaties zijn voor de volledigheid in deze 2^e bestuursrapportage 2010 ook meegenomen, met een tekstuele verwijzing naar de kadernota 2011-2014.

Hieronder volgend een beschrijving van de geactualiseerde risico's :

1. Grondexploitaties (gemeld in kadernota 2011-2014)

1a. Algemene risico's grondexploitaties

Grondexploitaties kennen algemene en specifieke risico's. De algemene risico's bestaan onder andere uit het stijgen van de rente, een hoger inflatiecijfer, tegenvallende aanbestedingen van de werkzaamheden ten behoeve van het bouw- en woonrijp maken, marktontwikkelingen en vertragingen in de planvorming of in de gronduitgifte. Voor de dekking van algemene, niet gespecificeerde risico's die met de huidige en toekomstige exploitaties gelopen worden wordt een bedrag van € 1,5 miljoen nodig geacht. Dit is gebaseerd op een landelijk normbedrag dat wordt toegepast ter dekking van onbenoemde risico's uit grondexploitaties.

1b. Specifieke risico's uit actualisatie met peildatum 1 januari 2010

Het project Herenland kent de volgende specifieke risico's:

- Een deel van het project Herenland bevindt zich binnen een spuitzone van een boomkwekerij. Dit wordt opgeheven wanneer het de gemeente lukt deze boomkwekerij te verplaatsen. Wanneer dit niet lukt, leidt dit tot een opbrengstenderving.
- In de huidige onzekere marktomstandigheden is het goed denkbaar dat de uitgifte stagneert. Dit heeft tot gevolg dat er vertraging optreedt en dat er van prijsstijgingen minder sprake zal zijn. Wanneer alle opbrengsten 1 jaar vertragen en de opbrengsten niet stijgen zal het resultaat van de grondexploitatie met circa € 360.000 afnemen. De kans hierop wordt ingeschat op 30%.
- De definitieve inrichting van fase 5 is nog niet bekend. Wanneer afgeweken wordt van de huidige schetsplannen kan het resultaat wijzigen.
- De in de grondexploitatie opgenomen verwachte verkoop van 10 vrije kavels in 2010 in het project Herenland wordt waarschijnlijk niet gerealiseerd. Tot nu toe zijn slechts 3 kavels verkocht. Dit zal waarschijnlijk tot renteverliezen leiden

In totaal is voor Herenland een risicoreservering van € 422.000 opgenomen.

Het project De Leede kent de volgende specifieke risico's

- Wanneer de uitgifte van de gronden ten behoeve van de seniorenwoningen en de laatste particuliere kavels 1 jaar vertraagt, leidt dit tot een afname van het financiële planresultaat met ca € 100.000 op eindwaarde. De kans dat dit gebeurt wordt ingeschat op ca 30%, waardoor het risico € 30.000 bedraagt.
- Van de totale kosten voor het bommenonderzoek is afgesproken dat de provincie € 50.000 zal vergoeden. Deze vergoeding is nog niet ontvangen. Onzeker is of aan alle voorwaarden kan worden voldaan. De kans dat dit bedrag niet ontvangen wordt, wordt ingeschat op ca 30%, waardoor het risico € 15.000 bedraagt.

In totaal is voor het project De Leede een risicoreservering van € 45.000 opgenomen.

Het project Tolsestraat kent de volgende specifieke risico's:

- De huidige marktomstandigheden kunnen leiden tot een vertraging in de gronduitgifte waardoor renteverliezen kunnen optreden.
- De kosten voor bodemsanering zijn ingeschat op basis van bekende vervuilde spots. Wanneer de overige spots sterker vervuild zijn, betekent dit een tegenvaller in de grondexploitatie.

Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat de risico's binnen het positieve resultaat van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen.

Het project Bonegraaf-West kent onder andere de volgende specifieke risico's :

- Wanneer de gronduitgifte met 1 jaar vertraagt en de opbrengstenstijging 0% bedraagt, neemt het resultaat af met ca. €295.000. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 30%. Dit betekent dat het risico €88.500 bedraagt. Vertraging kan optreden door marktomstandigheden of overige externe oorzaken.
- Door b&w is besloten om geen nader onderzoek uit te voeren naar explosieven in het plangebied. Het risico op het aantreffen van explosieven is hoger dan gemiddeld maar nog steeds vrij klein. Wanneer explosieven aangetroffen en verwijderd moeten worden, zal dit tot extra kosten van ca €75.000 leiden.
- Er is conservatoir beslag gelegd op de percelen van Bonegraaf -West. Op dit moment loopt hierover een juridische procedure.

Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat de risico's binnen het positieve resultaat van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen. Voor de projecten Herenland en de Leede is een risicoreservering van € 467.000 opgenomen. Ten aanzien van de projecten Tolsestraat en Bonegraaf-West wordt er vanuit gegaan dat de risico's binnen het positieve saldo van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen. Voor de projecten Nedereindsestraat, Bonegraaf en Wilhelminalaan zijn de risico's gering. Er is voor deze projecten geen risicobedrag in deze paragraaf opgenomen.

1c. Exploitatieovereenkomsten en strategische grondaankopen

Voor een groot deel van de projecten en strategische grondaankopen zijn de nu voorzienbare risico's in beeld gebracht en daarbij is tevens ingeschat wat de kans is dat het risico zich voordoet. Dit heeft geresulteerd in een geraamd risicobedrag van € 965.000 (€ 165.000 risico's projecten + € 800.000 risico's strategische grondaankopen). Dit bedrag is als risicovoorziening opgenomen.

1d. Winstverwachting Medel

Conform de grondexploitatie Medel 1 2010 van 17 december 2009 is de verwachting dat er eind 2013 een winst gemaakt zal worden van €7,6 miljoen. In dit resultaat is de afronding van Medel niet meegenomen. De uiteindelijke winsten of verliezen worden na afronding van het totale Medel verdeeld over de twee participerende gemeenten Tiel en Neder-Betuwe. Er zijn diverse risico's die invloed hebben op de totale winstverwachting van Medel waaronder het besluit betreffende de invulling van de afronding van Medel, de aanwezigheid van archeologisch waardevolle gronden en de huidige marktomstandigheden. Gelet op de grote investeringen in grondaankopen ten behoeve van de afronding van Medel zijn de risico's aanzienlijk. Aangezien de toekomstige ontwikkelingen binnen Medel nog onduidelijk zijn, is het nog niet mogelijk de uiteindelijke financiële effecten aan te geven. Na gereedkoming van het nadere onderzoek afronding Medel kan het risico gerapporteerd worden.

1e. Garantstelling Casterhoven

Ten behoeve van de grondexploitatie is de GEM (CV) een financieringsovereenkomst aangegaan met BNG. De gemeente heeft zich als borg voor de nakoming van de verplichtingen van de GEM hieraan verbonden. Hiertoe is de gemeente met de BNG een akte van borgtocht aangegaan. Met de marktpartijen is een overeenkomst gesloten waarin is overeengekomen dat zij op eerste verzoek van de gemeente onverwijld 2/3 van hetgeen de gemeente aan BNG om welke reden dan ook moet voldoen, aan de gemeente zullen betalen.

De garantstelling bedraagt voor de gemeente minimaal € 4,5 mln. En op basis van onze systematiek risicowaardering is hiertoe een risico van € 450.000 opgenomen in de risicoparagraaf.

2. Planschadevergoedingen

De in de begroting opgenomen risico's op planschadevergoedingen in de grondexploitaties zijn ondervangen door het opnemen van ramingen voor planschade in de meest recente actualisatie van de grondexploitaties. Daarnaast loopt de gemeente nog een aanzienlijk risico op planschade ten aanzien van een zaak in IJzendoorn. Op dit moment is het onmogelijk om aan dit risico een bedrag te koppelen zodat vooralsnog het risico als p.m. is opgenomen.

3. Bodemsanering, overdracht c.q. groot onderhoud woonwagencentra

Met ingang van 1 november 2007 heeft de gemeente Neder-Betuwe aantal woonwagencentra overgedragen aan de woningcorporatie SWB. Uit uitgevoerde bodemonderzoeken blijkt dat op minimaal twee woonwagencentra sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging waarvoor de gemeente ook in de toekomst verantwoordelijk blijft. Ter dekking van mogelijke saneringskosten dient hiervoor een bedrag te worden geraamd van € 200.000.

4. Aansprakelijkheidsstelling in relatie tot verzekeringen

In 2009 is gestart het verzekeringspakket van de gemeente Neder-Betuwe te actualiseren. In 2010 wordt het verzekeringspakket gedigitaliseerd en zal een risico inventarisatie plaatsvinden. In het vierde kwartaal van 2010 zal hierover advies worden uitgebracht. Het risicobedrag van € 180.000 blijft vooralsnog gehandhaafd en kan mogelijk naar aanleiding van de inventarisatie worden bijgesteld.

5. Algemene uitkering uit het gemeentefonds (gemeld in kadernota 2011-2014)

Tot 2012 is de hoogte van de algemene uitkering op hoofdlijnen vastgezet. Het risico voor schommelingen in de algemene uitkering vanaf 2012 blijft derhalve gehandhaafd. Hiertoe is in deze paragraaf een structureel risicobedrag van € 100.000 vanaf 2012 opgenomen. Naar verwachting zal pas bij de meicirculaire van 2011 meer bekend worden over de situatie vanaf 2012.

6. Garantstellingen leningen aan derden

De gemeente staat garant voor geldleningen van derden. Grotendeels zijn dit de woningbouwstichting, zorginstellingen en de waterleidingmaatschappij. Als de derde niet aan zijn verplichtingen voldoet, wordt de gemeente aansprakelijk gesteld voor betaling van rente en aflossing. De gemeente heeft leningen tot een totale boekwaarde van € 43,6 miljoen gewaarborgd, waarvan het merendeel is ondergebracht bij de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw. De overige leningen waarvoor de gemeente garant staat hebben een boekwaarde van € 14,0 miljoen. De kans dat de stichting of instelling niet aan de verplichtingen kan voldoen, wordt vrij klein geschat. Verder staat de gemeente nog garant voor in het verleden aan particulieren verstrekte hypotheek. Destijds bekend als gemeente garantie. Dit is een aflopende zaak omdat in de jaren 90 de Nationale Hypotheek

Garantie (NHG) in het leven is geroepen, welke de gemeente garantie vervangt. De toenmalige gemeente Kesteren heeft er destijds voor gekozen om de bestaande leningportefeuille niet over te dragen aan de Stichting Waarborgfonds Eigenwoning, welke de NHG uitvoert. De omvang van de restantschuld bedraagt € 2,4 miljoen (67 leningen). Het risico dat de gemeente zal worden aangesproken kan momenteel op nihil worden geschat.

7. Verbonden partijen (gemeld in kadernota 2011-2014)

De gemeente Neder-Betuwe participeert in een aantal Gemeenschappelijke regelingen met een eigen bestuur dat op grond van een gemeenschappelijke regeling aan de deelnemende gemeenten jaarlijks een financiële bijdrage in rekening brengt. De praktijk leert dat dergelijke bijdragen de neiging hebben in de loop der jaren sterk te stijgen. Voor 2010 is aan gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen in totaal € 1.292.000 begroot. Bij een stijging van 5% bedraagt het risico € 64.600. Dit bedrag is als structureel risico opgenomen.

8. Renteontwikkeling (gemeld in kadernota 2011-2014)

Voor de met vreemd vermogen gefinancierde gemeentelijke investeringen loopt de gemeente risico op rentestijgingen. Het rijk is op dit moment fors bezig om het verstrekken van kredieten door banken te stimuleren. De ruimte hiervoor is echter beperkt zodat dit naar verwachting leidt tot rentestijgingen. Uitgaande van een rentestijging van 0,5% wordt een structureel risico in deze paragraaf opgenomen van € 50.000.

9. Archief (gemeld in kadernota 2011-2014)

De gemeente is verplicht conform de Archiefwet haar archieven in geordende en toegankelijke staat te bewaren. Dit gemeentehuis heeft niet de beschikking over archiefruimtes die volledig voldoen aan de wettelijke vereisten. Bijvoorbeeld waterschade of schimmelexplosie is daarom niet onmogelijk, met verlies van belangrijke bedrijfsvoeringinformatie en historische gegevens tot mogelijk gevolg. Daarnaast heeft de provinciale archiefinspecteur de situatie rondom de archiefkelders slechts gedoogd tot en met eind 2005. Op een verzoek tot verlenging van deze gedoogperiode is niet ingegaan. Bij overtreding hiervan kan hij een dwangsom opleggen. Dit kan gaan om € 10.000 per maand. Er is een risicobedrag opgenomen van € 30.000. Gezien de plannen omtrent de nieuwbouw van het gemeentehuis, waarin adequate ruimte is opgenomen voor het archief, komt het risico per 2013 te vervallen.

10. WW-uitkeringen / ontslagvergoedingen

De gemeente is eigen risicodragers voor de WW-uitkering van medewerkers. Afvloeiingskosten van medewerkers die conform artikel 8.6 ontslag verleend krijgen, of tijdelijke aanstellingen die van rechtswege eindigen zijn niet te voorzien. Ze zijn namelijk afhankelijk van inschaling en dienstjaren bij de gemeente en andere overheden (arbeidsverleden) en de periode tot een nieuwe werkkring is gevonden. Het aantal ontslagzaken en hoogte van de kosten is slecht in te schatten. Vooral nog is een risicobedrag van € 55.000 per jaar opgenomen.

11. Decentralisatie overheidstaken en nieuw overheidsbeleid

Het risico voor schommelingen in de ramingen als gevolg van decentralisatie van overheidstaken blijft gehandhaafd. Hiertoe is in deze paragraaf een structureel risicobedrag van € 40.000 opgenomen.

12. Externe juridische bijstand

Het opgenomen risico voor pieken in het kader van externe juridische bijstand blijft gehandhaafd. Hiertoe is in deze paragraaf geen risicobedrag opgenomen, maar voornamelijk als p.m. aangemerkt.

13. Arbo

Het opgenomen risico voor pieken in het kader van Arbo blijft gehandhaafd. Hiertoe is in deze paragraaf een structureel risicobedrag van € 12.000 opgenomen.

14. Bijstands- en bestrijdingskosten

De gemeente moet rekening houden met een eigen risico in geval zich een calamiteit of ramp voordoet. Dit in het kader van het Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten. Het eigen risico bedraagt € 72.000 en hiervoor is een structureel risicobedrag van € 7.200 opgenomen in deze paragraaf.

15. Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De Wmo is en blijft een open eind regeling. Om de Wmo financieel betaalbaar en toekomstbestendig te houden hebben we een traject ingezet om de Wmo 'te kantelen'. Doel van dit traject is om zowel intern als extern alle betrokkenen mee te nemen in deze omslag qua denken en doen. Kantelen is vormgeven aan het compensatiebeginsel: Niet de focus op individuele verstrekkingen door de gemeente maar vooral ook kijken naar algemene voorzieningen en eigen kracht van inwoners. Kantelen van de Wmo vraagt dus om investeren in algemene voorzieningen, welzijns- en verenigingswerk, vrijwilligers en mantelzorgers, accommodaties, enz. De uitdaging is om dit vooral financieel zo slim mogelijk te doen door samen te werken met organisaties en instellingen in het veld;

Verder staan een aantal ontwikkelingen, waarvan het maar de vraag is of die gepaard gaan met voldoende financiële overheveling van budgetten van rijk/provincie naar gemeente:

- Verdere afbouw van de AWBZ waardoor persoonlijke verzorging en het verstrekken van alle hulpmiddelen staan op de rol om naar de gemeente overgeheveld te worden;
- Bezuinigingen en kerntakendiscussie bij de provincie: mogelijke overheveling van de taken van de provincie op het gebied van jeugd naar de gemeente. Door verwachte bezuinigingen bereidt de provincie zich voor op beperkingen van financiële bijdragen op het gebied van sociaal beleid. Hierdoor wordt het risico van kostenstijging op verschillende (Wmo)gebieden groter. Te denken valt aan regiotaxi, jeugdbeleid, accommodatiebeleid. Gezien bovenstaande blijven we het risico van de Wmo als p.m. post hanteren.

16. Gemeentelijke eigendommen

De risico's op eigendommen betreffen voornamelijk de uitvoering van beheerplannen. Het vaststellen van beheerplannen is een van de belangrijkste onderdelen van de gemeentelijke huishouding. Met het vaststellen van beheerplannen brengt de gemeente de risico's van een categorie gelijksoortige werkzaamheden c.q. taken in kaart. Op dit moment zijn de meeste beheerplannen reeds vastgesteld of onderhevig aan wijziging. De financiële gevolgen worden middels deze kadernota doorvertaald naar de begroting van 2011 en volgende jaren. Als de nodige financiële middelen beschikbaar zijn gesteld en de voorzieningen op peil zijn gebracht of kunnen worden gebracht, kan aan de plannen volledig uitvoering gegeven worden. Via de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt u hiervan op de hoogte gehouden.

17. Interne bedrijfsvoering

De risico's ten aanzien van administratieve organisatie (AO), doeltreffendheid, doelmatigheid en treasury worden gevolgd en tevens verantwoord via de paragrafen financiering en bedrijfsvoering. Ook wordt ten aanzien van treasury verwezen naar punt renteontwikkelingen van deze paragraaf.

18. Risico uitkeringen Wwb (reeds gemeld in kadernota 2011-2014)

Gezien de huidige economische situatie lopen we risico met de te verstrekken uitkeringen Wwb. Voor 2010 en volgende jaren hebben we al rekening gehouden met een stijging van het aantal cliënten en een bedrag van € 1.567.500 aan uitgaven opgenomen. Niet uitgesloten moet worden dat er ondanks het enigszins aantrekken van de economie en daling van het aantal werklozen er toch nog een na-ijleffect zal zijn voor betreft de te verstrekken Wwb-uitkeringen. Het aantal en hoogte van de kosten is slecht in te schatten. Er is een risicobedrag opgenomen van € 100.000.

Bijstelling budget inkomensdeel Wwb

Het Rijk heeft in augustus 2010 kenbaar gemaakt dat het budget Inkomensdeel Wwb voor het jaar 2010 voorlopig naar beneden is bijgesteld. Deze voorlopige daling is voornamelijk een gevolg van het feit dat het CPB haar raming als gevolg van de minder ongunstige conjuncturele ontwikkelingen (minder grote stijging van het aantal werklozen dan verwacht) neerwaarts heeft bijgesteld, wat gevolgen heeft voor de budgetten. Op macroniveau hebben we het hier over een bijstelling van ongeveer 10% (4 miljard i.p.v. 4,4 miljard). Voor Neder-Betuwe betekent dit een voorlopige bijstelling van het inkomensdeel Wwb van € 200.000 minder (structureel). Het budget inkomensdeel 2010 wordt in oktober 2010 definitief vastgesteld. Vooralsnog is een risicobedrag opgenomen van € 200.000.

19. Stijging uitvoeringskosten W&I Tiel

Bij een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden valt verder nog te denken aan extra uitvoeringskosten Werk en Inkomen Tiel. Hiervoor is een p.m. risico opgenomen.

20. Lagere opbrengst bouwleges

Door de huidige economische situatie stagneert naar verwachting de bouw. Hierdoor zal het aantal grote bouwvergunningen gaan dalen en daarmee de legesinkomsten. Er zullen naar verwachting wel meer kleine bouwaanvragen binnenkomen maar die leveren minder leges op. Tot op heden gaan wij er vanuit dat de geraamde legesopbrengsten gerealiseerd zullen worden maar er is hier wel degelijk een risico aanwezig. Vooralsnog hebben wij gekozen om het risico wel te benoemen maar geen risicobedrag op te nemen.

21. Pensioenrisico (oud) wethouders

Wethouders vallen onder de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (Wet APPA). De Wet APPA brengt voor de gemeente (grote) financiële risico's met zich mee. Deze wet geeft wethouders het recht opgebouwde pensioenwaarden over te dragen aan een nieuwe pensioenuitvoerder (vertrek wethouder) of in te brengen in de APPA-regeling (nieuwe wethouder). Het risico is dat vooraf niet bekend is de hoogte van de extra kapitaalstorting die gedaan moet worden als een nieuwe wethouder verzoekt zijn pensioenwaarden in te brengen in de APPA-regeling, wat een eindloonregeling is. Ook met het risico van 'tussentijdse' mutaties van wethouders moet rekening worden gehouden. De mogelijk bestaat dat wethouders gebruik maken van bovenstaand recht. Aan de hand van een pensioenopgave wordt een berekening gemaakt hoe groot de eventuele extra kapitaalstorting bij waardeoverdracht voor de gemeente Neder-Betuwe bedraagt. Deze cijfers zijn op dit moment nog niet bekend. Verder loopt de gemeente nog een relatief gering risico van het ontbreken van gegevens ten aanzien van diensttijd en deeltijdfactoren van voormalige wethouders.

Voor het pensioenrisico wordt voor 2010 rekening gehouden met € 250.000 en vanaf 2011 structureel met € 100.000 voor eventuele 'tussentijdse' mutaties.

22. Wachtgelduitkeringen wethouders (reeds gemeld in kadernota 2011-2014)

Voor wethouders die aftreden is een wachtgeldregeling van toepassing. Deze wachtgeldregeling is ingrijpend gewijzigd met ingang van de nieuwe raadsperiode. De wethouders die met ingang van de nieuwe raadsperiode zijn afgetreden en niet zijn teruggekeerd, vallen nog onder de oude regeling. Nieuwe wethouders vallen onder de nieuwe regels van het wachtgeld. Voor oudere wethouders die aansluitend op hun huidige wethouderschap een nieuwe ambtstermijn aanvaarden is een overgangsregeling van toepassing. De hoogte van de uitkering is in het eerste jaar 80% van de wedde (salaris, vakantietoelage en eindejaarsuitkering). De uitkering bedraagt de resterende periode 70% van de wedde. De uitkering wordt aangepast met de salarisontwikkeling van de sector Rijk. De duur van de uitkering is afhankelijk van het aantal jaren dat iemand wethouder is geweest in de desbetreffende gemeente. Deze wachtgeldverplichting is niet te verzekeren en komt daarom altijd ten laste van de lopende begroting. Hiervoor is een structureel risico opgenomen van € 70.000.

23. Informatiebeleidsplan

Het Informatiebeleidsplan en de bijbehorende projectenkalender van alle projecten die een ICT-component hebben, dienen nog te worden geactualiseerd. Vooralsnog is het huidige ICT-budget toereikend. Ten aanzien van de NUP projecten dient een slag om de arm worden gehouden. Gezien de nieuwbouwplannen en de financiële positie is er voor gekozen om ten eerste voorrang te geven aan de projecten die de digitalisering betreffen. Deze projecten zijn overigens vaak ook ondersteunend aan de e-dienstverlening aan de inwoners. De NUP projecten worden dus tot nader orde niet uitgevoerd. Vooralsnog wordt het risico informatiebeleidsplan als p.m. post opgenomen.

Vervallen Risico's

Wet WOZ/OZB (gemeld in de kadernota 2011-2014)

De schommelingen in de OZB, waar eerder een risicobedrag voor werd opgenomen, betreffen in de praktijk enkele incidentele mutaties binnen de totale WOZ-waarde. Na verwerking van deze mutaties wordt het effect meegenomen in de actualisatie van de budgetten die ten grondslag ligt aan de eerstvolgende bestuursrapportage.

Ambulancehulpverlening (gemeld in de kadernota 2011-2014)

Het eerder opgenomen risico voor de gevolgen van de afschaffing van het functioneel leeftijdsontslag bij de Regionale Ambulancevoorziening is komen te vervallen. De hogere kosten voor de Regionale Ambulancevoorziening worden vergoed door de Nederlandse Zorgautoriteit.

Ontwikkeling prijspeil (gemeld in de kadernota 2011-2014)

Bij de begroting wordt voor de ontwikkeling van het prijspeil een stelpost prijsstijging opgenomen conform het inflatiepercentage dat de meicirculaire aangeeft. Middels de 1^e bestuursrapportage wordt aanspraak gemaakt op deze stelpost. De ervaring leert ons dat er slechts gedeeltelijk gebruik wordt gemaakt van deze stelpost en dat derhalve het risico ontwikkeling prijspeil kan komen te vervallen.

Onderhoudslasten gebouwen Pantarijn (gemeld in de kadernota 2011-2014)

De gemeente heeft geen verplichtingen richting Wageningen tot terugbetaling van de ontvangen vergoedingen voor de Pantarijn. Deze zijn definitief vastgesteld. Daarnaast heeft de gemeente geen risico voor onderhoudsuitgaven aan het schoolgebouw Pantarijn. Deze komen volledig voor rekening van het schoolbestuur.

Loonkosten (gemeld in de kadernota 2011-2014)

Bij de begroting wordt voor de ontwikkeling van het loon een stelpost loonstijging opgenomen conform het percentage dat de meicirculaire aangeeft. De ervaring leert ons dat de daadwerkelijke loonstijging door deze stelpost opgevangen kan worden en dat derhalve het risico voor loonkosten kan komen te vervallen.

Dubieuze debiteuren (gemeld in de kadernota 2011-2014)

Voor onze dubieuze debiteuren is een voorziening dubieuze debiteuren aanwezig om de oninbare vorderingen af te boeken. Jaarlijks wordt deze voorziening geactualiseerd en derhalve kan het risico in deze paragraaf komen te vervallen.

Nieuwbouw Van Lodenstein College

Zoals u in deze 2^e bestuursrapportage 2010 kunt lezen, is de rentelast van de nog niet gerealiseerde verkoopopbrengst van de oude school van jaarlijks € 60.000 opgenomen in de exploitatie en komt het risico hiermee te vervallen.

RISICO-INVENTARISATIE	2010	2011	2012	2013	2014
	<i>prognose</i>	<i>prognose</i>	<i>prognose</i>	<i>prognose</i>	<i>prognose</i>
1. Grondexploitaties					
a. Algemene risico's	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
b. Specifieke risico's actualisaties per 1 jan 2010	467.000	467.000	467.000	467.000	467.000
c. Exploitatieovereenk./strat.grondaank.	965.000	965.000	965.000	965.000	965.000
d. Winstverwachting Medel	pm	pm	pm	pm	pm
e. Garantstelling Casterhoven	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000
2. Planschade	pm	pm	pm	pm	pm
3. Bodemsanering, overdracht c.q. woonwagencentra	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
4. Aansprakelijkheidsstelling verzekeringen	180.000	180.000	180.000	180.000	180.000
5. Algemene uitkering	0	0	100.000	100.000	100.000
6. Garantstellingen	pm	pm	pm	pm	pm
7. Verbonden partijen	64.600	64.600	64.600	64.600	64.600
8. Renteontwikkelingen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
9. Archief	30.000	30.000	30.000	0	0
10. WW-uitkeringen / ontslagvergoedingen	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
11. Decentralisatie c.q. nieuwe overheidstaken	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
12. Externe juridische bijstand	pm	pm	pm	pm	pm
13. Arbo	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
14. Bijstands- en bestrijdingskosten	7.200	7.200	7.200	7.200	7.200
15. Wet Maatschappelijke Ondersteuning	pm	pm	pm	pm	pm
16. Gemeentelijke eigendommen	0	0	0	0	0
17. Interne bedrijfsvoering	0	0	0	0	0
18. Risico uitkeringen Wwb	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Daling inkomensdeel WWB	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
19. Stijging uitvoeringskosten W&l Tiel	pm	pm	pm	pm	pm
20. Lagere opbrengst bouwleges	pm	pm	pm	pm	pm
21. Pensioenrisico (voormalige) wethouders	250.000	100.000	100.000	100.000	100.000
22. Wachtgelduitkeringen wethouders	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
23. Informatiebeleidsplan	pm	pm	pm	pm	pm
Financiële risico's	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal risico's	4.640.800	4.490.800	4.590.800	4.560.800	4.560.800

Paragraaf Financiering

In 2010 heeft er een consolidatie van geldleningen plaats gevonden. (Het lenen met kort geld omzetten naar het lenen met lang geld). Er is 1 langlopende geldlening afgesloten van € 6 miljoen tegen een rentepercentage van 3,7% en met een looptijd van 15 jaar. De consolidatie heeft budgettaire geen gevolgen er heeft alleen een verschuiving plaats gevonden van budget rente kort geld naar budget rente lang geld.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Financien en Control

Wij willen bereiken:	
A Dat het resultaat van beleid meer zichtbaar is voor de Raad, te beginnen met de nieuwe raad het formuleren van een zo SMART mogelijk raadsprogramma voor de komende raadsperiode 2010-2014.	
B Een juist, volledig en tijdig inzicht in budgetten.	
C Een effectieve financiële administratie voor een juist en volledig overzicht van financiën.	
D Risicoafdekking door het borgen van rechtmatigheid;	
E Financiële kaderstelling actualiseren.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Begeleiden van de Raad bij het opstellen van een zo SMART mogelijk raadsprogramma;	Voor de planperiode is er geen raadsprogramma maar een coalitie programma opgesteld.
A2 De doorontwikkeling van de Bestuursrapportages in dezelfde stijl als de nu voorliggende begroting.	De 1 ^e bestuursrapportage 2010 (als verkorte versie) is in dezelfde stijl opgebouwd als de begroting 2010 en tijdens de behandeling van de 1 ^e bestuursrapportage 2010 in de voorbereidende avond is door de raadsafvaardiging haar waarding uitgesproken over de opbouw van het document. De 2 ^e bestuursrapportage 2010 (volledige versie) is in dezelfde stijl aangeleverd.
A3 Doorontwikkelen gebruik effect- en Prestatie-Indicatoren.	In de begroting 2010 is voor het eerst gebruik gemaakt van effect- en prestatie-indicatoren. De ervaring/input die wij hiermee opdoen zal worden gebruikt om het systeem verder te verfijnen.
B1 Periodiek analyseren van de cijfers door de financieel consulenten in overleg met de budgethouders en budgetbeheerders Signalering van overschrijdingen of onderschrijdingen van € 10.000 worden via een collegeadvies aan het college voorgelegd.	Vanaf oktober 2009 is er gestart met het voeren van consulentengesprekken. In 2010 zijn er vier consulentengesprekken gepland. Tijdens de consulentengesprekken vindt er een gesprek plaats tussen de afdelingsmanager en de financieel consulent. Ook een consulente van Personeel en Organisatie is bij dit gesprek aanwezig. Tijdens deze gesprekken wordt er gesproken over de voortgang van de besteding van de budgetten, investeringen crediteuren, openstaande debiteuren, invordering, inzet van personeel, inzet en gebruik van ICT middelen etc. Van de tijdens dit gesprek gemaakte afspraken wordt een voortgangsrapportage gemaakt. De voortgangsrapportages van alle afdelingsmanagers wordt in totaliteit aangeboden aan de directie en de controller. Over budgetafwijkingen van € 10.000 of meer wordt door middel van een advies gerapporteerd aan het college. Maandelijks wordt het college op basis van het hierboven genoemde collegeadvies op de hoogte gebracht van de actuele stand van de financiële positie van de gemeente Neder-Betuwe.
C1 Mogelijkheid tot invoering van praktische vorm van verplichtingenadministratie heroverwegen.	Er is gekeken naar de invoering van een organisatiebrede verplichtingenadministratie. De hoeveelheid extra werk en daarmee gepaard gaande kosten voor uitbreiding van de benodigde formatie heeft er toe geleid om te kiezen voor een praktische oplossing. Periodiek worden consulentengesprekken gevoerd met de budgethouders. In deze gesprekken komt onder andere de stand van zaken van de budgetten, aangegane verplichtingen en kredieten aan de orde. Daarnaast worden grote projecten nog extracomptabel geadministreerd.
C2 Gebruik tussenrekeningen terugdringen, waardoor actualiteit van tussentijdse informatievoorziening kan verbeteren.	Het gebruik van tussenrekeningen is inmiddels teruggedrongen, waardoor de actualisatie van de tussentijdse informatievoorziening is verbeterd.
D1 Uitvoeren van procesanalyse en procesverbetering en de vastlegging daarvan in administratieve organisatie.	Deze actie is ondergebracht in het organisatiebrede traject 'Ontwikkeling Procesmanagement'. Een aantal processen (WMO en diverse processen binnen de afdeling Financiën) is in concept aanwezig. Daarnaast is gestart met de processen die prioriteit hebben, te weten: Inkoop & Aanbesteding, Grondexploitatie, Ontvangen Subsidies, Personeelsvergoedingen en ICT. Vanaf september 2010 zal het actieplan voor de periode september - december 2010 worden opgesteld. In dit plan zal de termijn voor vaststelling van de processen worden aangegeven.

Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
D2 Uitvoeren van het interne controleplan door het borgen van interne controles binnen de reguliere afdelingen en door het zelf uitvoeren van de verbijzonderde interne controle gericht op het handhaven van de jaarlijkse goedkeurende accountantsverklaring voor rechtmatigheid.	Vooruitlopend op het vaststellen van het Interne Controleplan 2010 (door het College na het zomerreces), is gestart met het uitvoeren van de interne controles. De uitvoering is gekoppeld aan de processen met prioriteit, zoals hiervoor genoemd. Als eerste is gestart met het proces Inkoop & Aanbesteding (o.a. inhuur derden), waarbij naast de Europese aanbesteding ook – met het oogpunt op interne beheersing – de enkelvoudige en meervoudige aanbestedingen zijn meegenomen. De controles zullen verspreid over het jaar worden uitgevoerd om onrechtmatigheden tijdig te kunnen signaleren en – waar mogelijk – te kunnen herstellen.
D3 Uitvoeren van audits ten aanzien van de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van de beleidsvoering en bedrijfsvoering, waaronder minimaal een doeltreffendheidsonderzoek en een doelmatigheidsonderzoek conform de verordening ex artikel 213a van de Gemeentewet.	Voor het jaar 2010 zijn nog geen audits vastgesteld. Een meerjarenplanning van processen, waaruit audits gekozen kunnen worden, is binnen de organisatie nog niet aanwezig. De bepaling van de audits en het uitvoeren ervan staat gepland voor de periode september – november 2010.
E1 Aanpassen financiële verordening. (Artikel 212 van de Gemeentewet).	In de voorbereidende raad van november wordt dit onderwerp behandeld. In de raadgeving van 9 december zal dit onderwerp geagendeerd worden.

Informatie- en automatiseringsbeleid

Wij willen bereiken:	
A Een informatievoorziening en automatisering die de dienstverlening aan de inwoners, de primaire processen en de bedrijfsvoering van de gemeente ondersteunt.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Uitvoeren van het informatiebeleidsplan.	Het informatiebeleidsplan wordt uitgevoerd. Wel zijn er ontwikkelingen/toepassingen die in de tijd gezien zijn achterhaald. In het najaar zal het informatiebeleidsplan worden geupdated.
A2 Uitvoeren van de projectenkalender zoals die in 2008 is vastgesteld.	De projectenkalender wordt uitgevoerd. (Zie ook opmerking onder A1).
A3 Onderzoeken van regionale samenwerking in de vorm van een Shared Service Centre ICT.	Een regionaal in een SSC ICT komt er niet. Samenwerking is actief ingezet met de gemeenten Buren en Lingewaal. Daar waar mogelijk en verantwoord zijn een aantal ICT projecten gezamenlijk opgepakt. Zo is/wordt de nieuwe telefooncentrale samen met de gemeente Buren worden beheerd en aangeschaft.
A4 Invoeren van elektronische zakendossiers en een digitaal 'klantvolgsysteem' voor de inwoners.	Is onderdeel van het informatiebeleidsplan en zal volgens planning worden uitgevoerd.

Communicatie

Wij willen bereiken:	
A Heldere en begrijpelijk gestelde documenten (nota's, P&C-stukken, brieven e.d.)	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Werken met formats.	De gemeentewinkel heeft de eerste format, meldingen en afmelding meldingen in gebruik genomen.
A2 'Helder en begrijpelijk schrijven' training opnemen in opleidingsplan.	Hier is nog geen start mee gemaakt.
A3 SMART formuleren van documenten (nota's, P&C-stukken, brieven e.d.).	De eerste aanzet op heldere brieven schrijven is opgepakt. Bij een melding wordt er vanuit vaste sjablonen gewerkt en hebben brieven een vaste structuur. Komende maanden krijgen alle brieven aandacht.

Personeel en Organisatie

Wij willen bereiken:	
A Een organisatie die evenwichtig is opgebouwd qua leeftijd en ervaring (in werk en werkomgeving).	
B Een personeelsbestand met de juiste mix qua vakkennis en vaardigheden.	
C Een inspirerende werkomgeving bieden in eigentijds gebouw waarin we op 'een nieuwe manier werken', met arbeidsvoorwaarden 'op maat'.	
D Een veilige werkomgeving zowel fysiek als mentaal.	
E Een formatie waarmee de uitvoering van de programma's grotendeels door eigen personeel wordt gedaan.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Uitvoering geven aan in, door- en Uitstroombelid.	In de 2 ^e helft van 2010 wordt een actieplan opgesteld.
A2 Uitvoering geven aan leeftijdsfase bewust beleid.	Is opgenomen in het Strategisch Personeelsplan. In juli is een pilot gestart met een 8 tal medewerkers die een preventief medisch onderzoek hebben laten doen. Aan de hand van de resultaten wordt een leeftijdsfase bewust beleid verder vormgegeven.
B1 Met medewerkers Persoonlijke Ontwikkelingsplannen (POP) afspreken en Uitvoeren.	Eind van het jaar is het aantal (percentage) actuele POP's bekend en welke consequentie dit heeft voor het opleidingsbudget.
B2 Cyclus van voortgang, functionering- en beoordelingsgesprekken uitvoeren.	De cyclus van voortgangs-, functionerings- en beoordelingsgesprekken wordt actief opgepakt. Alle managers voeren bovengenoemde gesprekken. P&O informeert vooraf medewerkers en managers over onderwerpen die in het gesprek aan de orde komen.
B3 Invoeren competentie management.	Competentiemanagement is opgenomen in het strategisch Personeelplan. In de 2 ^e helft 2010 vindt besluitvorming plaats hoe en op welke wijze het wordt ingevoerd.
C1 In samenspraak met medewerkers invoeren van "Het Nieuwe werken" (= plaats- en tijdsongebonden werken, resultaat gestuurd managen).	Medewerkers hebben geparticipeerd in de werkgroepen Fysiek, Mentaal en Virtueel als afgevaardigden. Tezamen met de consultants van Veldhoen is gewerkt aan de diverse blauwdrukken van de organisatie op de bovenstaande gebieden. "Het nieuwe werken" staat regelmatig op de agenda's in diverse werkoverleggen en op intranet.
C2 Bovenop de CAR-UWO aanbieden van persoonlijke secundaire arbeidsvoorwaarden via NB-Flexa.	Er is een duidelijke toename in het gebruik van NB-Flexa: in 2008 waren het 41%, in 2009 65% van de medewerkers die hiervan gebruik maakten. Naast de aan- en verkoop van verlofuren wordt veel gebruik gemaakt van het verruilen van de vakbondscontributie, de fiscale ruimte op de reiskosten woon-werkvergoeding en sinds 1 oktober 2009 de bedrijfsfitnessregeling. Hiervan maakt op dit moment 10% van de medewerkers gebruik. Vervallen is sinds 1 april 2009 de verruiling van de ziektekosten. Reden voor de toename in het gebruik van NB-Flexa ligt in het feit dat de medewerkers twee maal per jaar via intranet attent worden gemaakt op de mogelijkheden. Daarnaast krijgt men de gelegenheid om op individueel niveau een afspraak te maken met P&O om na te gaan welke (fiscaal aantrekkelijke) mogelijkheden er voor de medewerker zijn.
D1 Snel handelen op klachten over de werkplek.	Na melding van arbo klachten inschakelen van de arbodienst en eventuele specialisten die advies kunnen geven aan medewerkers over het zelf inrichten van de werkplek. Bij klachten die niet persoonlijk kunnen worden beïnvloed volgt een advies van de arbodienst.
D2 Uitvoeren jaarlijkse RI&E op gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn.	RI&E voor de tijdelijke huisvesting, baliewerkzaamheden en de nieuwe huisvesting is uitgevoerd in juli 2010.
D3 Opstellen en uitvoeren plan van aanpak aan de hand van de uitkomsten RI&E.	Plan van Aanpak wordt door de arbocommissie opgesteld in samenspraak met de arbodienst. Het MT en directie zijn vervolgens degenen die het besluit over uitvoering nemen.

Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
D4 In het kader van preventie een Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) aanbieden aan medewerkers.	Een pilot met 5 medewerkers die aan het onderzoek gaan deelnemen is gestart. Na afloop van de pilot (najaar) is het onderzoek voor alle medewerkers beschikbaar.
D5 Ziekteverzuim beperken door het consequent en mensgericht toe te passen.	Frequent verzuim krijgt veel aandacht binnen de organisatie. Het percentage ziekteverzuim is gedaald van 4,54% in 2009 naar 2,94% (juli 2010).
D6 Uitvoering geven aan integriteitbeleid (klokkenluidersregeling, vertrouwenspersoon, VNG gedragscode).	Als gevolg van het ontbreken van budget is er binnen de beperkte kaders uitvoering gegeven aan integriteitbeleid. In 2009 is de klokkenluidersregeling in Neder-Betuwe vastgesteld. In deze regeling is ook een meldpunt opgenomen waar medewerkers van de gemeente Neder-Betuwe zich kunnen melden bij vragen over fraude, belangenverstrengeling, corruptie, ongewenste omgangsvormen of regelgeving op het gebied van integriteit. Ook kunnen de medewerkers van Neder-Betuwe een beroep doen op een vertrouwenspersoon. Nieuwe medewerkers moeten, als vast onderdeel van hun introductieprogramma, de eed of belofte afleggen.
E1 Formatie 2010 bedraagt 133,59 met als loonsom € 8.7 miljoen (excl. Bestuur)	De huidige omvang van de formatie bedraagt 133,81 fte. De loonsom is gelijk gebleven. De minimale stijging van 0,22 fte is ontstaan door ombuigingen van één of meerdere functies binnen de organisatie. Deze "verschuivingen" zijn budgettair neutraal uitgevoerd.
E2 Actief werven om de vacatures te vervullen, waarbij vacatures (m.u.v. bepaalde risicodragende functies) pas na 2 maanden worden vervuld.	Bijna alle vacatures zijn ingevuld. Bij het invullen van vacatures wordt kritisch gekeken naar de in te zetten wervingskanalen om een zo optimaal resultaat tegen zo gering mogelijke kosten te behalen. Samenwerking met het regionaal netwerk wordt hierin ook gezocht. Tot slot kan gemeld worden dat (m.u.v. bepaalde kritische functies) een vacature pas na 2 maanden wordt opengesteld. Het bepalen of een functie kritisch is, geschiedt aan de hand van een model dat door P&O ontwikkeld is.
E3 Strategisch inzetten van externen voor (korte) specifieke expertise of voor vacatures en -na 4 weken- vervanging bij ziekte.	Door P&O is een model ontwikkeld op basis waarvan het MT snel alle praktische zaken kan zien rondom vrijval, kritieke functies, kritieke taken en kosten van inhuur.

Huisvesting en facilitair

Wij willen bereiken:	
A Aanbesteding en aanvang uitvoering (ver)nieuwbouw gemeentehuis;	
B Tijdelijke huisvesting bestuur en ambtelijke organisatie die voldoet aan ARBO-eisen en die de kwaliteit van de dienstverlening van de gemeente garandeert.	
C Duurzaam inkopen.	
D Inzicht verschaffen in de gerealiseerde inkoopvoordelen die gezamenlijk met inkoopbureau tot stand zijn gekomen.	
Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
A1 Gunning en opdrachtverlening (ver)nieuwbouw.	De opdracht voor de (ver)nieuwbouw is gegund aan Van Norel bv te Epe.
A2 Bouwprojectmanagement voeren.	Het bouwprojectmanagement wordt gevoerd door Stevens Van Dijck.
A3 Het realiseren van (ver)nieuwbouw van het gemeentehuis in Opheusden.	Naar verwachting zal de sloop van de zijvleugel en de units beginnen in september en de nieuwbouw in oktober. Naar verwachting is de bouw in 2012 klaar.
B1 Infrastructurele voorzieningen treffen in opvang voor ambtenaren.	Tijdens de bouw van het nieuwe gemeentehuis zal een groot deel van de organisatie gehuisvest worden in de dependance (voormalige Van Lodenstein college) te Kesteren. De verhuizing staat gepland voor begin september 2010. In de tijdelijke huisvesting zal worden voldaan aan de arbo-eisen. Om efficiënt op 2 locaties te kunnen werken wordt gebruik gemaakt van een datalijn met grote capaciteit.

Wat gaan we ervoor doen?	Voortgang en Analyse
C1 Inkoopbureau inschakelen ter ondersteuning van inkoop- en aanbestedingstrajecten.	Het inkoopbureau is betrokken bij inkoop- en aanbestedingstrajecten boven € 25.000, inclusief de aanbesteding van de (ver)nieuwbouw van het gemeentehuis. Duurzaamheidcriteria worden enkel bij gemeenschappelijke trajecten toegepast. Ten aanzien van niet-gezamenlijke trajecten gebeurt dit niet, omdat de gemeente de intentieverklaring duurzaam inkopen nog niet ondertekend heeft.
D1 Informatie verstrekken over trajecten groter dan € 25.000 waarvoor de Gemeente zich gaat inspannen om inkoopvoordelen te realiseren. Voor 2010 gaat het tenminste om de volgende gemeenschappelijke trajecten: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Europese aanbesteding leerlingenvervoer ▪ Het regionaal in kopen van inburgeringstrajecten zowel bij het ROC als Vluchtelingen&Nieuwkomers Gelderland Zuid. 	Het inkoopbureau wordt ingeschakeld voor advies en ondersteuning. Dit is nu verankerd in de inkoop processen van de gemeente Neder Betuwe. Steekproef gewijs wordt dit gecontroleerd door onze interne controle.

D1. Informatie over behaalde inkoop- en aanbestedingsvoordelen

Hieronder volgt een overzicht van behaalde inkoopvoordelen in het jaar 2010

Overzicht behaalde inkoop- en aanbestedingsvoordelen							
Nr.	Omschrijving	Begroot bedrag begroting 2010	Gerealiseerd voordeel 2010	Gerealiseerd voordeel 2011	Gerealiseerd voordeel 2012	Gerealiseerd voordeel 2013	Voordeel verantwoord in
1	Bermbesluit	127.000	-29.000	-29.000	-29.000	0	1e bestuursrapportage 2010
2	Boombesluit	60.000	-5.000	-5.000	-5.000	0	1e bestuursrapportage 2010
3	Elementenverharding	451.000	-50.000	-50.000	0	0	1e bestuursrapportage 2010
			-84.000	-84.000	-34.000	0	

1. Bermbesluit

Voor de jaren 2010 tot en met 2012 heeft de aanbesteding van het bermbesluit opnieuw plaatsgevonden. Deze aanbesteding is voor de gemeente gunstig uitgevallen. Het resultaat van deze aanbesteding is dat er voor de jaren 2010 tot en met 2012 een besparing van lasten is gerealiseerd van € 29.000 per jaar.

2. Boombesluit

Voor de jaren 2010 tot en met 2012 heeft de aanbesteding van het boombesluit opnieuw plaatsgevonden. Deze aanbesteding is voor de gemeente gunstig uitgevallen. Het resultaat van deze aanbesteding is dat er voor de jaren 2010 tot en met 2012 een besparing van lasten is gerealiseerd van € 5.000 per jaar.

3. Elementenverharding

Met betrekking tot het onderhoud van onze wegen is er een verwacht aanbestedingsvoordeel voor de jaren 2010 en 2011 op het bestek klein onderhoud elementenverharding. Het verwachte voordeel zal zijn € 50.000 voor 2010 en € 50.000 voor 2011.

gemeente
Neder-Betuwe

2^e Bestuursrapportage 2010

TOTAAL FINANCIËLE AFWIJKINGEN EN VOORSTEL

TOTAAL FINANCIËLE AFWIJKINGEN

Financieel resultaat

Voor de begrotingsjaren 2010-2013 kunnen samenvattend de volgende financiële afwijkingen worden aangegeven:

Mutaties op programmaniveau					2010	2011	2012	2013
Programma	1	Bestuur en Burger			-5.023	53.585	53.500	53.500
Programma	2	Openbare Orde en Veiligheid			-11.240	-9.640	-9.640	-9.640
Programma	3	Openbare Ruimte			-12.495	429	-8.723	-8.375
Programma	4	Economie			3.450	3.450	3.450	3.450
Programma	5	Scholing en Vorming			-1.384.087	8.192	8.192	8.192
Programma	6	Welzijn en Cultuur			-104.542	4.650	4.650	4.650
Programma	7	Zorg, Werk en Inkomen			42.302	-127.521	-139.521	-139.521
Programma	8	Bouwen en Milieu			762.047	64.017	64.017	64.017
Overzicht	D	Algemene dekkingsmiddelen			-442.337	481.710	688	-17.205
Overzicht	R	Mutaties in Reserves			1.140.015	0	0	0
Doorwerking 2e bestuursrapportage 2010					-11.910	478.872	-23.387	-40.932

De belangrijkste mutaties zijn toegelicht onder de conclusies, de programma's, het overzicht algemene dekkingsmiddelen, overzicht mutaties in reserves en in de paragrafen.

VOORSTEL

Wij stellen u het volgende voor:

1. In te stemmen met de 2^e bestuursrapportage 2010 van de gemeente Neder-Betuwe conform voorliggend ontwerp.
2. De in de 2^e bestuursrapportage 2010 opgenomen begrotingswijziging vast te stellen.

gemeente
Neder-Betuwe

2^e Bestuursrapportage 2010

BESLUITVORMING

BESLUITVORMING.

De raad van de gemeente Neder-Betuwe;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 31 augustus 2010
Gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

B E S L U I T :

1. In te stemmen met de 2^e bestuursrapportage 2010 van de gemeente Neder-Betuwe conform voorliggend ontwerp.
2. De in de 2^e bestuursrapportage 2010 opgenomen begrotingswijziging vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 7 oktober 2010
de griffier, de voorzitter

mr. J.C. Bouwman

ir. C.W. Veerhoek

BEGROTINGSWIJZIGING

BEGROTINGSWIJZIGING

Gemeente Neder-Betuwe

Provincie Gelderland

begrotingsjaar

2010

nr. 5

De raad van de gemeente Neder-Betuwe besluit de begroting van baten en lasten voor bovengenoemd dienstjaar te wijzigen als volgt:

Programma	Omschrijving programma	LASTEN Bedrag van de		BATEN Bedrag van de		
		nieuwe of verhoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming	nieuwe of verhoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming	
I. Wijziging van de ramingen van het dienstjaar						
P1	Bestuur en Burger			5.023		
P2	Openbare Orde en Veiligheid			11.240		
P3	Openbare Ruimte		12.495			
P4	Economie	3.450				
P5	Scholing en Vorming			1.384.087		
P6	Welzijn en Cultuur		104.542			
P7	Zorg, Werk en Inkomen	42.302				
P8	Bouwen en Milieu	762.047				
	Algemene dekkingsmiddelen			442.337		
	Mutaties reserves	1.140.015				
	Saldo van rekening	11.910				
	Totalen	1.959.724	117.037	1.842.687	0	
Volgnummer	Categorie	Omschrijving	verhoging van het beschikbaar gestelde krediet	verlaging van het beschikbaar gestelde krediet	verhoging van de te verwachten baten	verlaging van de te verwachten baten
II. Investerings/Balansmutaties						
	90001	Algemene Reserve			597.000	
	90012	Reserve begraafplaatsen				2.328
	90011	Reserve bovenwijkse voorziening				12.000
	90018	Reserve Huisvestiging Lodenstein College			524.990	
	90035	Reserve Wegwijzer			25.182	
	90028	Reserve De Leede			7.171	
	91043	VZ Riolering				1.810
	91008	VZ onderhoud wegen			7.000	
	91092	VZ Verliezen Grondexploitatie				121.000
	96009	Derden gelden geluidssanering				30.000

Toelichting op de begrotingswijziging

Financiële consequenties 2e Bestuursrapportage 2010